

21. YÜZYIL
Türkiye Enstitüsü

Türk
Dış
Politikası
Gündemi

Mayıs-2014

Gözde KILIÇ YAŞIN

WSJ: Türkiye internet sansüründe yeni bir model yarattı

2 Mayıs 2014

Wall Street Journal gazetesi, Türkiye'deki Twitter ve YouTube yasaklarını "Türkiye internet sansüründe yeni bir model yarattı" başlığıyla birinci sayfasına taşıdı.

Gazetenin internet sitesinde "Erdoğan: Dünya'nın en azimli internet sansürlerinden biri" başlığıyla yayımlanan haberde, Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın "siyasi düşmanlarına" verdiği yanıtın, internet şirketleri ile Washington'dan Brüksel'e kadar hükümet yetkililerini; Türkiye'nin, Çin ve İran'daki kadar sert önlemler almadan interneti dizginlemek isteyen diğer ülke liderleri için örnek olabileceği konusunda endişelendirdiği belirtildi.

İran'ın kendi "helal" internetini yarattığı, Çinli yetkililerin de "Büyük Güvenlik Duvarı" isimli bir sansür ve filtreleme sistemi kullandığı ifade edilen haberde, "Türkiye'deyse Sayın Erdoğan, Türkiye'nin istihbarat teşkilatı tarafından tehdit olarak algılanan bir şey olursa, özgür internetin erişiminin hızla engellenebilmesini istiyor" denildi.

North Carolina Üniversitesi'nden internet uzmanı Zeynep Tüfekçi, gazeteye yaptığı açıklamada, "Bu, internet sansüründe yeni bir otoriter model için test niteliğinde" dedi.

“CEKETİNİZİ BİLE ALMAYIN”

Türkiye'deki yeni internet düzenlemeleri kapsamındaki değişikliklerin Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı'na kadar uzandığının belirtildiği haberde, TİB'in beş üst düzey yöneticisinin görevden alındığı hatırlatıldı ve olaya yakın bir ismin şu sözlerine yer verildi: "Yetkililer ofislerine girdi ve Hemen burayı terk edin. Ceketinizi almaya dahi zahmet etmeyin" dedi."

Haberde, Aralık'ta TİB başkanlığına atanan Ahmet Cemalettin Çelik'in uzun süre Milli İstihbarat Teşkilatı'nda (MİT) çalıştığına vurgu yapıldı.

<http://www.hurriyet.com.tr/dunya/26337595.asp>

Cumhurbaşkanı Gül, Gürcistan'da

5 Mayıs 2014

Cumhurbaşkanı Abdullah Gül, Gürcistan Cumhurbaşkanı Giorgi Margvelaşvili'nin davetlisi olarak, 5-7 Mayıs 2014 tarihlerinde Gürcistan'a resmî bir ziyaret gerçekleştirdi ve 6 Mayıs Çarşamba günü Tiflis'te düzenlenen Türkiye-Gürcistan-Azerbaycan Üçlü Zirvesi'ne katıldı. Gürcistan Cumhurbaşkanlığı Sarayı'nda gerçekleşen üçlü görüşmenin ardından liderler ortak basın toplantısı düzenlediler.

Gürcistan Cumhurbaşkanı Giorgi Margvelaşvili tarafından, onuruna verilen resmî akşam yemeğine katılan Cumhurbaşkanı Gül, ziyaretinin son gününde Gürcistan'ı resmî ziyareti kapsamında Gürcistan Cumhurbaşkanı Margvelaşvili tarafından törenle karşılandı.

Cumhurbaşkanlığı Sarayı'ndaki törende iki ülke millî marşlarının çalınmasının ardından Cumhurbaşkanı Gül, tören kıtasını denetledi.

Törenin ardından Cumhurbaşkanı Gül ve Cumhurbaşkanı Margvelaşvili baş başa görüştü ve ortak basın toplantısı düzenlediler. Cumhurbaşkanı Gül daha sonra Kahramanlar Anıtı'na çelenk koydu.

<http://www.tccb.gov.tr/yurt-disi/254/89497/gurcistan.html>

Kısasa kısas sona ermeli

5 Mayıs 2014

Açılmayan fasıllar nedeniyle zaten uzun zamandır fiilen donmuş halde olan Avrupa Birliği ile müzakere süreci, Gezi'den bu yana söz düelloları ve sert raporlar üzerinden oldukça türbülanslı bir dönem geçirdi. AK Parti hükümetinin son dönemde çıkardığı yasaların Brüksel'de neden olduğu tedirginlik sürerken AB, Türkiye'deki delegasyonunun başına yeni bir ismi atadı.

Son iki dönemdir Fransız diplomatların oturduğu delegasyon başkanlığı koltuğuna bu kez bir İtalyan oturdu; **Stefano Manservisi**. 30 yıllık kariyerini AB Komisyonu'nun içinde bir 'eurocrat' olarak yapan Manservisi, geçen hafta Cumhurbaşkanı Gül'e güven mektubunu sundu. Bu hafta hükümet üyelerine nezaket ziyaretlerine başlayacak. Bu ilk röportajında, Türkiye ile 'taze bir başlangıç' misyonu için Brüksel'den tam yetki alıp geldiğini anlattı. Özetle, 'AB'ye vurmayı bırakın, gelin en başta anlaştığımız gibi birlikte çalışalım' dedi.

- Bugün itibariyle Avrupa Birliği-Türkiye ilişkilerinin genel görüntüsü nasıl?

Türk Dış Politikası Gündemi

Ben AB-Türkiye ilişkilerinin temelini son derece sağlam olduğuna inanıyorum. Bir kere ekonomik olarak çok iyi entegre olmuş durumdayız. Avrupalı yatırımcılar Türkiye’de yatırım yapmayı herhangi bir ülkede yatırım yapmakla bir görüyor. İlişkilerin ‘insandan insana’ boyutu da gayet iyi durumda. Vize konusundaki sorunlara rağmen Türkiye, en çok çoklu Schengen vizesi alan 5 ülke arasında. Siyasi alanda ise pek çok farklılıklarımız olmasına rağmen mesela Ukrayna gibi konularda aynı pozisyonu aldık. Elbette sorunlar var ama şu gerçek; AB katılım süreci ülkenizdeki reformların ve modernizasyon sürecinin omurgası oldu. Reformların katılım süreciyle paralellik göstermesi tesadüf değil. Ve bütün bunlar hızla kutuplaşma eğilimi olan bir ülkede gerçekleşti. AB’ye katılım hikâyesi üzerinden ulusal bir konsensus yaratılabildi.

- Sağlam temellerden bahsediyorsunuz da son yıllarda ilişkilerde soğuk rüzgârlar esiyor. Müzakereler neredeyse fiilen durmuş halde. Buradan nasıl çıkılır?

Sağlam temeller ortada ancak öte yandan durum tatmin edici olmaktan uzak tabii. Biz kendi adıma pek çok konu üzerinde durup düşünmek zorundayız. **Stefan Füle’nin dediği gibi 23. fasıl (yargı ve temel haklar) açılmalı. Biz AB olarak daha fazla şey yapmamız gerektiğinin farkındayız. Ama Türk hükümeti kabul ederse diğer 3 fasıl da açılabilir; kamu alımları, rekabet ve sosyal politikalar. Çünkü aslında bu 3 fasıl üzerinde herhangi bir veto yok.**

- Bildiğim kadarıyla Türk tarafı bahsettiğiniz fasılların açılış kriterlerini, üyelik garantisi göremediği için egemenlik devretmek istemediğinden yerine getirmiyor.

İki tarafın da bu kısasa kısas anlayışından vazgeçmesi gerekiyor. AB müzakereleri dış politikadaki diğer müzakerelere benzemez. Bir topluluğa girmek isteyen bir adayın o topluluğun kurallarını kabul etmesi üzerine kurulu müzakereler bunlar. Aday kurallara uyacak, topluluk da adaya adil davranacak. Bunu bir ticaret anlaşması müzakeresi gibi göremezsiniz. AB’ye katılım bir taktik meselesi değil, yapısal ve karşılıklı kabul edilmiş bir ortaklık meselesi. Türkiye’nin katılım süreciyle hâlâ ilgili olup olmadığı konusunda AB içinde şüpheler var. Bazen insanlar Türkiye’nin olumlu istikameti ıskaladığını söylüyor. Ben şahsen Türkiye’nin sürece devam etmek istemediği düşüncesinde değilim ama böyle kaygıları olanlar var.

- O halde siz Türkiye’nin hâlâ istekli olduğundan eminsiniz.

Duruma objektif olarak bakmamız lazım. İki tarafın da birbirine karşı ilgisi ortak çıkar. Ancak öte yandan **Türkiye’de son dönemde çıkarılan yasalar şüphe yaratıyor. Yasalardan daha fazla soru işaretine neden olan ise sürekli AB’ye vurma üzerinden tahkim edilen mesajlar. AB’ye vurmanın bazı üye ülkelerde de oyunun bir parçası olduğunu bilen bir insanım.** Ama Türkiye örneğinde kaygı verici olan AB ile ilgili tek hikâyenin sistematik bir vurma üzerinden tanımlanması. Bunun bir sınırı var, o eşik atlanırsa çok tehlikeli olabilir. **Mesela AB üyesi ülkelerdeki AB’ye vurma eğilimi Avrupa karşıtı, ırkçı ve popülist akımların ortaya çıkmasına neden oldu.** Avrupa Parlamentosu seçimlerinde bu siyasi akımlarda bir yükseliş olmasından korkuyoruz. Türkiye’de de AB’ye vurma işi böyle sorunları gündeme getirebilir.

- Bu söyledikleriniz aslında geçen hafta Alman Cumhurbaşkanı’nın Türkiye ziyaretinde ortaya çıkan polemikle bağlantılı. Başbakan Erdoğan özetle dedi ki ‘Siz de gelip bize kendi evimizde bu şekilde vuramazsınız’. Başbakan’ın dediği gibi Alman Cumhurbaşkanı diplomasinin sınırlarını zorlamadı mı?

Ben üye bir ülkenin devlet başkanının ülkenize yaptığı ikili ziyaretle ilgili yorum yapamam. Ama Sayın Başbakan ile Alman Cumhurbaşkanı arasındaki ikili görüşmelerin oldukça iyi geçtiğini biliyorum. Sanıyorum burada esas mesele kamuoyu boyutu. İki tarafın da aynı konularda farklı görüş beyan etme meşruiyeti var. AB perspektifinden bakarsak **Alman Cumhurbaşkanı’nın gündeme getirdiği konuların daha önce dile getirdiğim AB içindeki reformların doğru yolda ilerleyip ilerlemediği yönündeki şüphelerin bir parçası olduğunu söyleyebilirim. Bu AB içinde artan bir hissiyatın dile getirilmesidir.**

- Yine Batı’dan gelen Türkiye’de yönetimin son yıllarda otoriter görünmeye başladığına ilişkin endişeleri de paylaşıyor musunuz?

Bazı yasalar ve bazı davranış biçimlerine ilişkin belli bir kaygı olduğunu düşünüyorum. Ama ‘Türkiye otoriterleşiyor’ gibi tanımlamalardan hoşlanmıyorum. Ben **Türk toplumunun otoriter bir yönetim altında olduğunu düşünmüyorum. İnternet, HSYK ve MİT yasaları, Twitter ve YouTube’a müdahaleler kaygı veren geliş-**

meler. Bunlar yapılırken bireysel özgürlükler ve güvenliğin korunması arasındaki denge gözetilmedi. Bu alanlardaki soruları konuşmak Türkiye'nin otoriterleşmesi anlamına gelmez. Evet, denge ve kontrol mekanizmalarında, tedbirlerin orantısızlığında sorun var. Ama biz bu sorunlarla baş etmeniz için kendi deneyimlerimizle yardımcı olabiliriz. Bakın, bizim AB Komisyonu olarak güvenlik güçleriyle ilgili çıkardığımız son yönetmelik de Avrupa Adalet Divanı tarafından iptal edildi. Şimdi özgürlükleri gözeten daha dengeli bir yaklaşımla yeniden hazırlamaya çalışıyoruz.

- İlişkileri toparlamak için ne öneriyorsunuz?

AB'nin deneyimlerini sizinle paylaşabiliriz. Ben buraya ilişkilerde başka bir yaklaşım önerme hedefiyle geldim. Kimseye ders vermeye ya da kimseyi yargılamaya gelmedim. Barosso, Lady Ashton, Stefan Füle ve Van Rompuy'un bana verdiği misyon bu; **ortak geleceğimiz için diyalog yöntemiyle beraber çalışmak ve adil olmak. Brüksel'de Türkiye'ye karşı bir önyargı ya da ayrımcılık yok.**

- 2010 referandumu öncesinde HSYK'nın yapısı düzenlenirken eski Adalet Bakanı, AB kurumlarıyla çok yakın çalıştı. Ama sonra tam tersi istikamette yeni adımlar geldi. Başbakan Twitter'ı kapatırken 'Dünya ne derse desin bizi bağlamaz' gibi ifadeler kullandı. Bu örnekler ortadayken kaygı duyduğunuz alanlarda sizin önerilerinize kulak vereceklerine gerçekten inanıyor musunuz?

Valla bu yöntem işler mi bilemiyorum ama ben elimden gelenin en iyisini yapmaya çalışacağım. Ayrıca katılım sürecini başlatan anlaşmalar bize bunu yapma görevi veriyor. Biz **Türkiye ile ilgili pozisyonumuzu 1999'da adaylık statüsüyle ve 2004'te müzakerelere başlayarak ortaya koyduk. O tarihten beri hedefimiz Türkiye'yi üye bir ülke haline getirmek oldu, Türkiye'yi yargılamak değil.** Ancak maalesef bu böyle algılanmıyor, çünkü bizim pozisyonumuz aşırı derecede basite indirgeniyor ve **iş hep 'Vurun AB'ye' noktasına getiriliyor. Kusura bakmayın ama hayır! Biz bu çalışma yöntemi konusunda Türkiye ile başında anlaştık.** Şimdi ben en baştaki bu yaklaşıma dönmeyi öneriyorum. Hükümet buna karşılık verecek mi? Göreceğiz. Ama en azından yanlış anlaşmaları önleme şansımız olur.

- Aday bir ülkenin müzakerelerin ortasında parlamenter sistemden başkanlık sistemine geçmesinin AB açısından bir mahsuru var mı?

AB müktesebatı içinde bunu düzenleyen bir kural yok. Biliyorsunuz, AB içinde iki model de var. Bunlar bir ülkenin kendi vereceği kararlar. Önemli olan böyle bir geçiş olacağına bunun sonuçlarının ne olacağı. **Eğer sonuç kuvvetler ayrılığı ilkesinin zedelenmesi ya da daha az özgürlük olacağına o zaman burada elbette sorun var.** TBMM'de anayasa komisyonu kurulduğunda biz bunu kendi ülkelerimizde anayasa değiştirme süreçlerine benzetip destekledik. Çünkü bir ülkenin temel yasası bütün insanların gözünün önünde ve kapsayıcı bir yöntemle yapıldığında meşruiyet kazanır. Bir konsensus sonucu oluşmalıdır. **Emirle anayasa değiştirilmez.**

- Tayyip Erdoğan'ın başbakan olarak mı cumhurbaşkanı olarak mı yola devam edeceği AB açısından önemli değil o halde, öyle mi?

Bu Türk vatandaşlarının kendi kararı. Bizim görüş ifade edeceğimiz bir konu değil. Sayın Başbakan ve partisi daha yeni bir seçim kazandı. Bu kadar güçlü bir meşruiyeti olan bir hükümet bazı alanlardaki sorunların çözümü için daha kapsayıcı bir yöntem izleyebilir. **Daha zayıf ve bağımlı hükümetler kendilerini empoze etme gereği hissederken bazen.** Ama biz burada çok büyük bir desteği olan bir hükümetten bahsediyoruz.

- Aslında özü itibarıyla bu söylediğiniz Alman Cumhurbaşkanı Gauck'un söylediğiyle aynı kapıya çıkıyor; bu kadar güçlü bir hükümet neden korksun?

Ben hükümetin korktuğunu söylemedim. Ben **herkesin anayasası olacak bir anayasanın olabilecek en geniş konsensusla yapılmasının erdemli bir davranış olduğunu söyledim.**

- Eğer Türkiye'de AB içinde endişe kaynağı olan alanlardaki gidişat düzelmezse üye ülkelerin müzakerelerin askıya alınmasını gündeme getirmesi ihtimali var mı? Brüksel'deki hava ne yönde?

Bu 1 milyon dolarlık bir soru değil, olsa olsa 1000 dolarlık bir soru olabilir çünkü cevabı hiç de zor değil. AB içindeki bir takım hissiyatlar olabilir ama ben bu söylediğinizin kapsamlı bir tartışmaya dönüşeceğini düşünmüyorum. **Üç-dört güçlü üye ülkede bazı sesler var diye müzakereleri askıya alamazsınız. AB Konseyi'nin kararı gerekir. Avrupa'da herhangi bir siyasi parti üyesinin çıkıp söylediklerini 'Bütün AB böyle düşünüyor' diye algılamak büyük hata.** Bundan vazgeçmek gerekiyor. Bana kalırsa durum askıya almaya gidecek kritik bir

eşiğe ulaşmış değil. Zaten ben de kendi payıma bunun hiçbir şekilde olmaması için elimden geleni yapacağım. Ama bazı alanlarda endişe ifade edildi diye Türk tarafı da hemen 'İçişlerimize müdahale edildi' deyip saldırıya geçmekten vazgeçmeli.

ÜYELİK TARİHİ VEREMEYİZ

- Seleflerinizden Marc Pierini geçen aylardaki bir konuşmamızda 2020'yi Türkiye için makul bir üyelik tarihi olarak telaffuz etmişti. Bir önceki genişlemede AB'ye üye olan ülkelerin ortalama 15 yıl müzakere ettiğinden hareketle bunun Türkiye için de makul bir zaman olabileceğini düşünüyor. Siz Türkiye için bir tarih aralığı verebilir misiniz?

Hayır, veremem. Her sürecin kendi koşulları ve kuralları vardır. **Türkiye'nin katılım sürecinde biliyorsunuz, Kıbrıs sorunu gibi diğer ülkelerin sahip olmadığı büyük zorluklar var. Avrupa'nın en büyük ülkelerinden birinin AB'ye katılımından bahsediyoruz.** Türkiye'nin katılımı AB'nin klasik genişlemelerinden biri olmayacak. Bölgenin istikrarı ve AB'nin başka perspektiflere açılımı açısından kritik önemi var. AB de kendi içinde dönüşüm geçiriyor. Bir sonraki adım ne olacak, yeni bir anlaşmaya dönüşecek mi bilmiyorum. Ama bildiğim tek bir şey var; Türkiye bu tartışmanın bir parçası olmalı. Türkiye dışarıdan taze bir göz olarak geleceğin belirlenmesinde önemli rol oynayabilir.

- Türkiye'deki yolsuzluk ve rüşvet iddialarının Avrupalı yatırımcıyı ürkütebileceğini düşünen yorumcular var. Bu tür davalar Türkiye ile AB arasındaki ekonomik entegrasyonu bozacak potansiyele sahip mi? Yolsuzluk iddiaları konusunda Brüksel'deki hava nedir?

Önemli olan hükümetin bu iddialara derinlemesine bakmak için ne tür önlemler aldığı. **Yolsuzluk iddiaları Türkiye'ye özgü bir durum değil, pek çok ülkede gündeme gelebiliyor. AB açısından önemli olan yargının bu iddiaları gün ışığına çıkardığını görmek.** Bugüne kadar pek çok savcı ve polisin yerlerinin değiştirildiğini gördük. Bir komplo var mı, yok mu bilemem. Gülenciler var mı, yok mu bilemem. Bunlar Türkiye'nin kendi meseleleri. Ama iddialar için güvenilir bir soruşturma ortaya konmalı. Biz yargılama prosedürü başlayacak mı, nasıl kanıtlar var ve sonuçları ne olacak bunlarla ilgiliyiz. Bu sürecin sonuçlarını görmek istiyoruz.

- Başta dosyaları açan polislerin ve savcılarının görevden alınmasının soruşturmaya hanel getireceğinden endişeli misiniz?

Görevden alınmalarından değil, bunun sonuçlarından endişeliyiz. Bütün olup biteni gün ışığına çıkaracak norma bağımsız ve etkin bir yargı görmek istiyoruz. Savcılar işlerini yapabiliyor mu? Kanıtlara ulaşabiliyorlar mı? **Hukukun üstünlüğü çerçevesinde orantılı olma ve bağımsızlık gibi temel prensipler işiyor mu? Bizim bu sürece bakarken tek parametremiz hukukun üstünlüğü.** Mesele sistemin güvenilir olup olmadığı. Şu ana kadar değişen 3-4 yasanın yarattığı dengesizlikle ilgili kaygılar var.

- 1 Mayıs'ta polisin göstericilere yönelik tavrını nasıl buldunuz?

AB olarak 1 Mayıs'ta İstanbul'da ortaya çıkan huzursuzluk görüntüsünden üzüntü duyduk. **Barışçıl toplanma hakkı temel bir haktır ve saygı gösterilmesi gerekir. Katılım sürecinin siyasi kriterlerinden biridir, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin ve AİHM kararlarının parçasıdır. Ama o gün İstanbul'da kamu düzenine karşı bir risk olup olmadığını yargılamak AB'nin işi değil.** Söyleyebileceğim şey şu; 2013 İlerleme Raporu'nda da belirttiğimiz gibi Türkiye'deki toplanma hakkı ve güvenlik güçlerinin müdahalesi alanındaki yasal düzenlemeler hâlâ Avrupa standartlarıyla uyumlu hale getirilmiş değil. Temel hedef insanların kamu alanlarında toplanıp görüşmelerini barışçıl bir şekilde ifade edebilmeleri olmalı.

- 'Kamu düzenine kastedenler olabilir' gibi bir ihtimal üzerinden Taksim'in anmaya kapatılması meşru bir tavır mıdır? Aynı gerekçeyle neredeyse İstanbul'daki bütün ana arterlerin ulaşımına kapatılması AB standartlarıyla uyumlu mudur?

Tek AB standardı, ifade özgürlüğüne saygı gösterilirken orantılı olmaktır. Geri kalan her şey ulusal yasaların alanına girer. Polisi yargılamak bize düşmez. Prensip olarak şu doğru mu bu doğru tartışmasına girmeyiz. Bizim için temel prensip, insanların görüşlerini barışçıl bir şekilde dile getirebilmesi.

<http://www.hurriyet.com.tr/dunya/26352707.asp>

Putin'in savcısı Kırım Tatarlarına savaş açtı

5 Mayıs 2014

usya Devlet Başkanı Vladimir Putin tarafından Mart ayında Kırım Başsavcısı olarak atanan ve geçmişte verdiği seksi pozların ortaya çıkmasıyla dünya çapında ün kazanan Natalia Poklonskaya, Kırım Tatar Milli Meclisi (KTMM) hakkında soruşturma başlattı.

Ukrayna'dan tek taraflı bağımsızlık ilan eden ve Rusya'ya bağlanma kararı alan Kırım'da savcılık, Rifat Çubarov başkanlığındaki Kırım Tatar Milli Meclisi (KTMM) hakkında soruşturma başlattı.

Putin'in Kırım'a atadığı Poklonskaya, KTMM binasına gelerek, Kırım Tatarlarının lideri Mustafa Abdülcemil Kırımıoğlu'nu Ukrayna'dan Kırım'a girişine izin verilmemesi sırasında yaşanan olaylara ilişkin kararını okudu.

Anadolu Ajansı'nın haberine göre, savcı Poklonskaya, 3 Mayıs'ta Kırımıoğlu'nun karşılanması sırasında "yasadışı kitlesel eylemler" yapıldığını ileri sürerek, Çubarov başkanlığındaki Kırım Tatar Milli Meclisi hakkında soruşturma başlatıldığını bildirdi.

Kırım Başsavcısı Poklonskaya

Poklonskaya, açıklamada "3 Mayıs'ta Ermenipazarı ve Kırım'ın diğer bazı bölgelerinde Rifat Abdurahmanoviç Çubarov yönetimindeki Kırım Tatar Milli Meclisi tarafından kitlesel itaatsizlik, yol kapatma, Rusya Federasyonu sınırlarını yasadışı şekilde geçme, devlet organlarının yasal çalışmalarını engelleme ve şiddete başvurma gibi radikal nitelikler taşıyan yasadışı kitlesel eylemler yapılmıştır" iddiasında bulundu.

"KTMM Kapatılabilir"

Her türlü radikal eylemin kanunlar çerçevesinde cezalandırılacağını belirten Poklonskaya, "Çubarov ve Kırım Tatarlarının eylemlerine son vermemeleri durumunda KTMM'nin kapatılacağı" uyarısında bulundu.

Kırımıoğlu'nun yarımada'ya alınması için binlerce Tatar'ın sınırda eylem ve gösteri düzenlemesini "Radikal unsurların toplum düzenini bozma girişimi" ilan eden Poklonskaya, Rusya Soruşturma Komitesi ile Rusya Federal Güvenlik Servisi'nden (FSB) eylemi düzenleyen kişilerin yakalanması ve cezalandırılmasını talep etti.

Anayasal Hak İhlal Edildi

Savcı Poklonskaya uyarısını Rusça okurken Çubarov, 11 Nisan'da Kırım'ın resmi dilleri olarak Rusça, Ukraynaca ve Kırım Tatarcasının belirlendiği hatırlatarak uyarının Kırım Tatarcası olarak okunmasını istedi.

Poklonskaya'nın, sözlerini dikkate almaması üzerine Çubarov, "Benim anayasal haklarımı ihlal ettiniz" dedi.

Kırım Tatarlarının lideri ve Ukrayna Milletvekili Mustafa Abdülcemil Kırımıoğlu, Ukrayna'dan Kırım yarımada'sına geçmek isterken Rus yanlısı yönetim tarafından engellenmiş, buna tepki gösteren Tatar Türkleri, Ermenipazar sınır kontrol noktasında bir süre slogan atmıştı."

<http://www.hurriyet.com.tr/dunya/26354434.asp>

Davutoğlu Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi Toplantısına katıldı

6 Mayıs 2014

Dışişleri Bakanı Sayın Ahmet Davutoğlu Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi'nin 5-6 Mayıs 2014 tarihlerinde Dönem Başkanı Avusturya'nın evsahipliğinde düzenlenen 124'üncü toplantısına katıldı.

Ana teması "Avrupa Konseyi değerleri ve Avrupa'da istikrar: mevcut sınamalar" olan Bakanlar Komitesi Toplantısında Avrupa Konseyi Genel Sekreteri tarafından hazırlanan "Avrupa'da demokrasi, insan hakları ve hukukun üstünlüğünün durumu" başlıklı rapor değerlendirildi. Toplantıda ayrıca, Ukrayna'daki gelişmeler ele alındı.

Toplantı sonrası basın yaptığı açıklamada Dışişleri Bakanı Davutoğlu " (Toplantıda) Ukrayna konusunda resmi

ulusal pozisyonlarımız ne olursa olsun Ukrayna'nın birliği ve Avrupa Konseyi'nin dayandığı temel değerler üzerinde bütünleşmesi gerektiğini ve bir anlamda aile içi tartışmayı bir düzene oturtmak gerektiğini ifade ettim. Bu çerçevede de bir çağrıda bulundum. Bütün ülkelerin, özellikle 2. Dünya Savaşı sonrası şartlarda ortaya çıkan Soğuk Savaş benzeri kutuplaşmalar yerine, Soğuk Savaş sonrası dönemde ortaya çıkan demokratik prensipler etrafında biraraya gelme ilkesini öne çıkartması gerektiğini söyledim ve Ukrayna'ya bu perspektifle yaklaştığımızı ifade ettim" dedi.

Kırım Tatarlarının durumuna da değinen Dışişleri Bakanı Davutoğlu, Ukrayna'da yaşanan çatışmaların kesinlikle Kırım'daki Tatarlara yönelik bir tavır haline dönüşmemesi gerektiğini vurguladı.

Türkiye'nin, Avrupa Konseyi'nin demokratik değerler etrafında yürüttüğü çalışmalara büyük destek verdiğini ifade eden Dışişleri Bakanı Davutoğlu, "Türkiye, 3 yıl önce dönem başkanlığımız sürecinde de hem Avrupa Konseyi değerlerinin komşu bölgelere etkide bulunması hem de kadına karşı şiddet de dahil olmak üzere birçok konuda girişimde bulunmuş bir ülkedir" dedi.

<http://www.mfa.gov.tr/disisleri-bakani-davutoglu-avrupa-konseyi-bakanlar-komitesi-toplantısına-katildi.tr.mfa>

II. Erdoğan otokrat

12 Mayıs 2014

Avrupa Parlamentosu'nun Sosyalist Grup Başkanı Hannes Swoboda geçen hafta Türkiye'de ilk defa düzenlenen 'Adalet ve Hukuk Devleti Uluslararası Sempozyumu' için İstanbul'daydı.

Parlamento seçimlerine birkaç hafta kala yaşadığı yoğunluğa rağmen daveti kabul etmiş. Türkiye'nin dostlarının 'hukuk devletinden uzaklaşmayın' mesajını yüksek sesle tekrarlaması gereken kritik bir dönemden geçtiğimizi düşünüyor. Hatta sırf bu yüzden muhalefetin bir yargı mensubunu cumhurbaşkanı adayı göstermesinin kötü bir fikir olmayabileceğini söylüyor. 27 Nisan'da ve kapatma davası sırasında Ak Parti'ye büyük destek çıkan isimlerden biri olan Swoboda, hükümetin 'bugün de darbe girişimleriyle mücadele ediyorum' söylemine hiç prim vermiyor. 'AK Parti'yi herkese karşı savunmamızın sebebi olan reformları geri döndüren II. Erdoğan'dır' diyor.

Hükümet Darbe İddiasını Kanıtlamak Zorunda Kendine Güvenmiyorsa Dışarıdan Yargıç Çağırın

- Hükümetin 17 Aralık sonrasındaki tavrını neden sorunlu bulduğunuzu anlatır mısınız?

Başbakan Erdoğan'ın Gülen Hareketi mensuplarının yargı ve polise sızdıkları yönündeki ciddi ithamları var. Bu kurumlarda kilit noktadaki pek çok kişinin yerini değiştirmek için bu argümanı kullandı. Bu süreçte HSYK gibi kurumların bağımsızlığını ve tarafsızlığını zedeleyecek pek çok adım atıldı. Atılan adımlar daha çok mahkemelerin yolsuzluk iddialarını derinlemesine araştırmasını engellemeye yönelik adımlar gibi görünüyor. Gülen Hareketi'ne yönelik ithamlar bir hukuk devletinde olması gerektiği gibi objektif bir denetleme ve inceleme sonucunda yapılmış görünmüyor. Yargı mensupları böyle bir ortamda hükümetin hedefi olmamak için sessiz kalma yoluna gidebilir.

- Gülen Hareketi'nden kimseyle temasınız var mı? Türkiye'de paralel bir devlet yarattıkları tezinin inandırıcı hiçbir yanı yok mu sizin açınızdan?

Öncelikle benim Gülen Hareketi ile hiçbir temasım yok. Zaman gazetesinin harekete yakın olduğu söyleniyor ve sanırım gerçekten de öyle. Tek temasım Zaman gazetesi ile. Başka da kimseyi tanımam. Ayrıca gerçekten devlete sızdırsa bunu ancak Erdoğan iktidara geldikten sonra yapabilirlerdi. Sonradan çok fazla güç elde ettikleri ve Erdoğan'ın yapmak istediklerini engellemeye başladıkları söyleniyor. Elbette ki eğer demokrasiyi zayıflatan aktiviteler varsa kimin ne zaman tam olarak ne yaptığı net bir şekilde ortaya konulmalı. Ama görünen o ki bugün hükümet gerekli şeffaflıktan uzak bir şekilde üstlerine gidiyor. Başbakan Erdoğan Gülecilerin ne zaman ve ne şekilde yargı ve polisteki tepe noktalara getirildiğini ortaya sermekten korkuyor.

- Neden korksun ki?

Onların o pozisyonlara gelmesine yardım ettiği için. Tek sebep bu. Bir zümreyi araç olarak kullanmak için belli

bir yere getirdiğinizde onlar güçlendikçe sizi kullanmaya başlar. Ama o kadar çok sayıda savcı ve polisi yanlış bir şey yaptıklarını kanıtlamadan süremezsiniz. Sadece 'Bunlar Gülen Hareketi'nden' demek yetmez, iddia ettiğiniz gibi bir darbe hazırlığı içinde olduklarını gerçekten kanıtlamanız lazım. Eğer kendi yargı sisteminize güvenmiyorsanız, dışarıdan bağımsız olarak bütün bu iddiaları inceleyecek yargıçları davet etmeniz lazım.

Bugün Artık 2007 Koşulları Yok, AYM Askerin Etkisinde Değil

- 2007'de e-muhtıra sırasında ve 2008'de kapatma davası sırasında AB içinde sizler genel olarak AK Parti'nin arkasında durdunuz. Olanları demokrasi dışı müdahale girişimleri olarak tanımladınız. Başbakan Erdoğan bugün de Cemaat'in kendilerine karşı benzer bir kalkışma içinde olduğunu ileri sürüyor. Size göre de o dönemlerle bugün arasında herhangi bir benzerlik var mı?

O dönemde Anayasa Mahkemesi ordunun etkisi altındaydı ve gücünü kötüye kullanıyordu. Derin devletin açıkça aktif olduğu zamanlardı. Bugünse durum hayli farklı. Bugün o tür bir derin devlet olmadığı ortada. Biliyorum Başbakanınız derin devletle Gülen Hareketi'nin arasında bir bağ olduğunu söylüyor. Bu tuhaf bir bakış açısı ama yine de belli olmaz tabii. (Gülüyor) Ben özetle şunu söyleyebilirim; bahsettiğiniz dönemde olanlar ile bugün olanlar arasında herhangi bir paralellik göremiyorum. Başbakan güçlü bir şekilde görevini icra ediyor, Cumhurbaşkanı keza. Yani eğer varsa, darbe girişimlerine karşı duracak kudrete sahipler. Ama önemli olan şu; darbe ihtimali ile mücadele de hukukun üstünlüğü çerçevesinde ve şeffaf olarak yapılmalı.

- Bugünkü Anayasa Mahkemesi'nin pozisyonunu nasıl değerlendiriyorsunuz? AYM Başkanı Haşim Kılıç'ın geçen haftalarda yaptığı bir konuşmada yargıya siyasetten müdahale olduğunu dile getirince hükümetin şimşeklerini üzerine çekti. Üslubu itibarıyla konuşmasına 'hukuki değil siyasi saik ile hazırlanmış' eleştirisi getirildi. Bu polemigi takip edebildiniz mi?

Yargı kurumlarının bağımsızlığını dert edinmek ve korumaya çalışmak bir Anayasa Mahkemesi Başkanı'nın yükümlülüğüdür. Eğer yargıya dışarıdan müdahale varsa elbette bunu protesto etmesi gerekir. Kendisinin konuşmasını gördüm. Anlıyorum ki yargı kurumlarına dışarıdan müdahale olarak algılanabilecek bir çeşit baskı oldu.

Muhalefetin Bir Yargı Mensubunu Aday Göstermesi Kötü Bir Fikir Olmayabilir Ama Çok Geç Kaldılar

- Oysa hükümet aynı konuşmayı tamamen farklı şekilde yorumlamayı tercih etti. Hükümete göre o konuşma Haşim Kılıç'ın Cumhurbaşkanlığı adaylığı için muhalefete göz kırptığının kanıtı.

Bakın ne olursa olsun artık muhalefetin, özellikle de CHP'nin Cumhurbaşkanlığı için bir aday gösterme zamanı gelmiştir. Hatta geldi de geçiyor. Çok yakın zamanda olacak bir seçimden bahsediyoruz. Eğer bu aday Anayasa Mahkemesi başkanı olacak ise buna bugün karar vermeleri gerekiyor. Çünkü eğer gerçekten aday o ise ve açıklanmıyorsa o halde başkan limboda bırakılıyor, hükümete eleştiri için fırsat veriliyor. Eğer aday gösterilecekse bugün yapılmalı, neden haftalarca beklensin.

- CHP'nin tam olarak öyle bir niyeti olup olmadığını da bilmiyoruz. Üç-dört potansiyel adayın adı geçiyor. Sonu belli bir yarış değil mi bu sizce de? Muhalefetin seçeceği adaya göre sonucun değişeceğine gerçekten ihtimal veriyor musunuz?

Öncelikle, artık çok geç. Özellikle de Başbakan Erdoğan'ın aday olacağını düşünürsek. Ama yine de bir yargı mensubunu aday göstermek muhalefet açısından kötü bir fikir olmayabilir. Zira böyle bir aday göstermek ülkede yargının bağımsızlığının korunmasının birincil öncelik olduğu mesajı vermek açısından iyi bir tavır olabilir. Kazanmasa bile muhalefet adayı üzerinden bu büyük soruna dikkat çekmiş olur. Elbette bu onlara kalmış bir karar ama tekrar ediyorum, kimi seçeceklerse bir an önce seçsinler. Aday çalışabilsin, seyahat etsin, topluma kendini anlatabilsin. Sayın Erdoğan ile yarışmak hiç kolay bir iş değil. Halk nezdinde ne kadar güçlü bir desteği olduğunu son yerel seçimde gördük. Dolayısıyla ona karşı gösterilecek aday sadece bir alternatif olarak görünmenin ötesinde bütün toplumun çıkarlarını gözetebilecek nitelikte birisi olmalı.

ERDOĞAN-GÜL DENGESİNİN KAYBOLMASI BİZİM İÇİN İŞLERİ DAHA ZOR HALE GETİRİR

- Bir yargı mensubunun aday gösterilmesi Türkiye açısından yeni bir durum olmaz. Biliyorsunuz, Abdullah Gül'ün selefi Sezer de eski AYM başkanıydı. Hükümet bu tür isimlerin halkın iradesi üzerinde belli bir zümrenin vesayetini temsil ettiğini ileri sürüyor. Haksız mı?

İki şey değişti. Bugün artık pek çok yargıç asker etkisinden kurtuldu ve ordu-devlet ayrımını kabul etmiş görünüyorlar. Ordunun siyasete müdahil olması gibi bir durumla karşı karşıya değilsiniz. Bu Erdoğan'ın ilk döneminde kabul gören bir reform oldu. Ben bugün bir yargı mensubu olabilir diyerek böyle bir adayla hukuk devletine vurgu yapılmasının iyi bir tavır olduğunu söylüyorum sadece. Muhalefetin adayını bir kenara bırakın. Temel sorun şu; eğer Erdoğan gibi güçlü bir başbakan Cumhurbaşkanlığı'na giderse ülkedeki denge açısından iyi değil. AK Parti hem Cumhurbaşkanlığı'nı hem de Meclis'teki çoğunluğu tutuyor olacak. Keşke bir kilit pozisyonda da daha objektif ve dengeli biri oturacak olsa.

- Bu sözleriniz Erdoğan'ın cumhurbaşkanlığının AB açısından daha zor olacağını düşündüğünüz anlamına da gelir mi?

Elbette ki daha zor olacak. Erdoğan güçlü ve çok sesli bir cumhurbaşkanı olacaktır. Parti içindeki Erdoğan-Gül dengesi tamamen kaybolacaktır. Erdoğan parti üzerindeki etkisini sürdürmeye devam edip genel başkanı, bakanları seçecekse o halde bunun artık fiilen tek parti devleti olacağını söylemek mümkün. Bu da elbette işleri çok daha zor hale getirir.

ERDOĞAN'IN YOLU: BATI'YI DIŞ POLİTİKA HAMLELERİYLE MEMNUN EDİP, İÇERİDE BİLDİĞİNİ OKUMAK

- Başbakan Erdoğan'la en son ocakta Brüksel'e geldiğinde görüştünüz. İyimserlikten bu kadar uzak oluştunuz o görüşmeden çıkardığınız izlenimlerden mi kaynaklanıyor?

Biraz çelişkili bir görüşmeydi o. Diplomatik inceliklerin ötesine geçip açık ve dürüst bir tartışma yapmış olmamız çok iyiydi. Ancak Başbakan'ın bizim eleştiri ve önerilerimizi dikkate aldığını düşünmüyorum. Kendi çizgisi, kendi yolu var ve sadece o yolda yürümek istiyor. O yol da şöyle bir yol; Batı'yı bazı dış politika hamleleriyle memnun edip ülke içinde bildiğini okumak, siyasi sistemi o şekilde düzenlemek. Dolayısıyla da çok fazla buluşabileceğimiz nokta yok.

Türkiye 7 Sene Öncesine Göre Üyeliğe Daha Uzak

- Öyle diyorsunuz da kendisini 12 yıldır halk seçiyor. Demek ki ülkenin çoğunluğu bu bahsettiğiniz formülden çok da rahatsız değil. Türkiye'deki seçmen tercihleri AB üyeliği açısından bir etken midir?

Türk Dış Politikası Gündemi

Bu uzun vadeli bir süreç. Bugün üyelikten 7 sene öncesine göre daha uzağız. Ama bugünkü durumun bu işin tamamen bittiği anlamına gelmiyor elbette. Evet şu an kritik bir eşikteyiz ama her iki tarafın da hedefe yaklaşmak için yapması gerekenler var. Biz kendi ülkelerimizdeki vatandaşları Türkiye'nin üyeliğinin iyi bir şey olduğuna ikna etmeliyiz. Türkiye de gerçek bir anayasa reformu yapmalı. Ademimerkeziyetçi bir sisteme geçmek de Türkiye için büyük meseleler arasında. Bu kadar büyük bir ülkeyi Kürt topluluğu gibi topluluklarla bugünkü şekliyle üniter bir devlet içinde tutamazsınız.

- Nasıl bir modelden bahsediyorsunuz o halde?

Bir süre önce Erbil'de Sayın Barzani ile görüşüm. Onlar bu konuda Türkiye'ye çok yardımcı olacak bir çizgi izliyor. Bana kesinlikle bağımsız bir devlet peşinde olmadıklarını anlattı. Erdoğan bu sorunun çözümü için yola çıktı ama yapması gerekenleri tam olarak yapmadı. Aslında neden kendisinden beklediğimizden daha yavaş hareket ettiğini anlamak da mümkün. Son seçimlerde MHP'nin oylarını artırdığını gördük. Bütün bunlara rağmen Erdoğan'ın seçimden zaferle çıkması Kürt sorununun tekrar patlamaması açısından önemli tabii. Her koşulda önümüzdeki yıllarda Kürtler bölgedeki en önemli güçlerden biri olacak. Mesele Kürtlerin yaşadığı ülkelerdeki geçişin yumuşak olmasında.

Avrupa Merkez Sağının Türkiye Karşısı Çizgiye Kayma Riski Var

- Ay sonunda yapılacak olan Avrupa Parlamentosu seçimlerinde aşırı sağcı radikal akımların oylarında patlama yaşanacağı yönündeki kaygıları paylaşıyor musunuz?

Oylarında bir artış yaşanacaktır evet. Ama çoğunluğu elde etmeleri ya da Parlamento'da etkin bir yere sahip olmaları söz konusu olmaz. Buradaki tehlike şu; radikal akımlarla rekabet eden merkez sağ partiler de oy kaybetmemek için iyice Türkiye'nin üyeliğine ve AB'nin genişlemesine karşı bir çizgiye kayabilir. Seçimle birlikte derhal ortaya çıkacak bir tehlike değil ama bir süre sonra merkez sağ üzerinde seçimlerin bu tür bir etkisini görebiliriz maalesef.

Ak parti'yi herkese karşı savunduğumuz reformları geri döndüren II. Erdoğan

- Siz Türkiye'nin üyeliğine 7 sene öncesine göre daha uzak olduğumuzu söylediniz. Türkiye'nin AB Bakanı ise üyeliğe hiç bugünkü kadar yakın olmadığımızı söylüyor. Aradaki yorum farkı neden kaynaklanıyor?

Erdoğan ilk iktidara geldiğinde, reform sürecini başlatıp Kürt sorununu kabul edip askeri vesayetle mücadeleye girişti. TCK'yı değiştirmeye yönelik adımlar attı. Bizim sürecin ilerlediğini düşündüğümüz zamanlar onlardı işte. Ama sonra II. Erdoğan çıkageldi. Gücü fazla sevmeye, yargı kurumlarını, medyayı hedef almaya başladı. Aşağı yukarı Erdoğan'ın son iki senesinden bahsediyorum. HSYK'ya yapılmak istenenler mesela... Erdoğan bu adımlarla kendi başlattığı reform sürecini geri döndürdü. O reformlar bizim AK Parti'yi CHP ve diğerlerine karşı savunmamızın sebebiydi.

Erdoğan İle Orban Yeni Tür Otokrat Liderler

- Batı basınında Erdoğan'ı Putin ile kıyaslayan yazılar okuyoruz. Siz I. Erdoğan ve II. Erdoğan diye bir ayrım yaptınız. II. Erdoğan'ı nasıl tanımlıyorsunuz?

O bir otokrat. Anayasayı ve yasaları kendi çıkarlarına göre değiştirmeye çalışan bir otokrat. Ülke içindeki muhaliflerine ve AB'ye karşı kullandığı dil tipik bir otokrat dili. Macaristan Başbakanı Victor Orban ile aynı türde bir lider. İkisi de sistemi ve yasaları kendi güçlerini tahkim etmek için demokrasilerde olmayacak bir biçimde kullanıyor. Ama elbette Orban bir Esad değil. Belki bir tek Putin'i Esad'la kıyaslayabilirsiniz. Yeni tür otokrat liderler başka bir tür. Onların meselesi tüm kurumları, yargıyı, medyayı tamamen kontrol etmek. Hatırlayın, Orban yargılardan kurtulmak için onlara erken emeklilik önerdi. Her ülkenin kendine has başka hikâyesi var ama otokratların kullandığı araçlar çok benzer. Her şeyden önce kazanmak için içeride ve dışarıda birer düşmana ihtiyacınız var. Dışardaki AB olur, başka ülkeler olur. İçerdeki Cumhurbaşkanı Gül olur, Anayasa Mahkemesi olur, Gezi eylemcileri olur. Bir otokrat için en tipik şey iç ve dış düşman belirlemektir. Böylece kendisi halkı o düşmanlara karşı koruyan rolü yerine getirebilir.

CHP'de Liderlik Sorunu Var, Bu Kafayla Kazanamazlar

- Geçen sene Brüksel’de Kılıçdaroğlu ile yaşadığımız polemikten size ne kaldı?

Seçilmiş bir başbakanı ne kadar insanı öldürdüğü belli olmayan Esad’la kıyaslamak imkânsız. İsterse kendi başına düzenlediği bir basın toplantısında yapsın ama benim davetim üzerine yapılan bir basın toplantısında yapamaz. Bu benim kabul edebileceğim bir tarz değil. O nedenle de bir sonraki görüşmemizi iptal ettim. Ama iptal ettikten sonra çok fazla da büyütüp kamuoyu ile paylaşmadım. Basına gidip bunu mesele haline getiren kendisi. Bunların hepsi ev sahibinize göstermeniz gereken asgari saygıdan uzak. Aynı zamanda bir liderlik sorunu olduğunu ortaya koyuyor maalesef.

- CHP’nin genel çizgisinin sosyalist geleneğe uymadığı yönündeki kanaatinizi biliyoruz. Seçimlerde de beklentileri başarıyı yakalayamadılar. Size göre partideki temel sorun nedir?

Görüştüğüm pek çok genç CHP’li, özellikle de kadınlar, büyük hayal kırıklığı içinde ve değişim istiyor. Ancak Kılıçdaroğlu etrafındaki kor kadroyu kontrol edemiyor. Gerçek bir parti içi reform için güçlü bir liderlik ortaya koyamıyor. Son dönemden bir örnek vereyim. Ermenilerle yakınlaşma sağlayacak bir adıma karşı verdikleri tepki aşırı milliyetçilerin verdiği tepkilere benziyor. Bu kafayla kazanamazsınız.

<http://www.hurriyet.com.tr/gundem/26399953.asp>

Davutoğlu Suriye Türkmenlerine birlik çağrısında bulundu.

9 Mayıs 2014

Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu 9 Mayıs 2014 tarihinde Ankara’da düzenlenen Suriye Türkmen Genel Kurulu’na hitap etti.

Dışişleri Bakanı Davutoğlu, nüfusunun 3,5 milyonu mülteci konumunda olan, 6,5 milyonu ise kendi ülkesinde yer değiştirmek zorunda kalmış olan Suriye’de, rejiminin seçim hazırlıkları yapmasını eleştirdi ve Suriye halkının göstermelik bir seçim istemediğini söyledi.

Her zorlu sınavın sonunda mutlaka zafer olduğunu anımsatan Dışişleri Bakanı Davutoğlu, Türkiye’nin Suriye halkını ve Türkmenlerini yalnız bırakmayacağını belirtti.

Dışişleri Bakanı Davutoğlu, Türkiye’nin diplomatik çabalarının artarak devam edeceğinin altını çizerek, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi’nin (BMGK) yaklaşık 3 ay önce aldığı 2139 sayılı karara rağmen, rejimin Suriye’ye insani yardım taşıyan tırlarının geçişine izin vermediğini kaydetti. Uluslararası toplumun Suriye rejiminin uluslararası hukuku ihlallerine gereken tepkiyi göstermediğini ifade eden Dışişleri Bakanı Davutoğlu “Nasıl BM Sekreteri Bosna’dan özür dilediyse, bir gün gelecek başka bir BM Sekreteri de Suriye halkından özür dileyecek” dedi.

Suriye Türkmenlerine birlik çağrısında bulunan Dışişleri Bakanı Davutoğlu, Suriye Türkmenlerinin arasına fitne sokmak isteyenlere izin vermemesi gerektiğini belirtti ve Suriye Türkmenlerinden seslerini hem Türkiye’de hem de dünyada daha fazla duyurmalarını istedi.

<http://www.mfa.gov.tr/disisleri-bakani-davutoglu-suriye-turkmenlerine-birlik-cagrisinda-bulundu.tr.mfa>

MİT Yasası’yla Türkiye Başka Bir Yer Olur

12 Mayıs 2014

Anayasa uzmanı Prof. Hearher Gerken: Yargı konusunda hayati bir eşikte, bir sapma noktasında duruyorsunuz. Atılacak adımlarla işler dramatik olarak çok kötüye doğru evrilebilir. Örneğin MİT Yasası şoke edici.

http://www.radikal.com.tr/yazarlar/ezgi_basaran/mit_yasasiyla_turkiye_baska_bir_yer_olur-1191555

Türkiye'nin Bosna Hersek'e desteği devam edecek

12 Mayıs 2014

Cumhurbaşkanı Abdullah Gül, "Türkiye daima Bosna Hersek'e destek vermiştir ve vermeye de devam edecektir" dedi.

Cumhurbaşkanı Gül ile resmi ziyaret için Türkiye'de bulunan Bosna Hersek Cumhurbaşkanlığı Konsey Başkanı Bakir İzzetbegoviç, baş başa görüşmeler ardından Çankaya Köşkü'nde ortak basın toplantısı düzenledi.

Gül, İzzetbegoviç'i Ankara'da ağırlamaktan büyük bir memnuniyet duyduğunu belirterek, İzzetbegoviç'in Mart ayında Bosna Hersek Cumhurbaşkanlığı Konseyi Başkanlığını devralmasından sonra Türkiye'ye ilk ziyaretini gerçekleştirdiğini söyledi.

Türkiye ile Bosna Hersek arasındaki ilişkilerin köklü bir tarihi geçmişe ve beşeri bağlara dayandığını belirten Gül, "Çok güçlü ve özeldir, Türkiye daima Bosna Hersek'e destek vermiştir ve vermeye de devam edecektir" ifadesini kullandı.

Türkiye ile Bosna Hersek arasındaki ikili ilişkilerin mükemmel düzeyde seyrettiğini, ilişkileri özellikle ekonomik alanda daha ileri götürmek üzere neler yapılabileceğinin konuşulduğunu anlatan Gül, iki ülke arasındaki ticaret hacminin yaklaşık 400 milyon, Bosna Hersek'teki Türk yatırımlarının ise 145 milyon dolar olduğunu kaydetti. Cumhurbaşkanı Gül, şöyle devam etti:

"Tabiatıyla iki ülkenin sunduğu fırsatlar ve mevcut potansiyeli düşündüğümüzde bu rakamların tatmin edici olmaktan ne kadar uzak olduğunu görüyoruz. Diğer yandan Ziraat Bankası, TİKA, Yunus Emre Enstitüsü, Anadolu Ajansı, belediyelerimiz ve diğer bir çok kurumumuz ise kültürel mirasın restorasyonu, yerlerinden edilmiş kişilerin geri dönüşlerinin desteklenmesi, ekonomik

kalkınma projeleri gibi Bosna Hersek için hayati önemde çalışmalar yapmaktadırlar. Bunları ve daha fazlasını yapmak için elimizden gelen gayretleri de sarf etmeye devam edeceğiz."

Bosna Hersek'in NATO ve AB'ye üyelik süreçleri

Görüşmelerde ikili ilişkilerin yanı sıra bölgesel meseleleri de ele aldıklarını bildiren Gül, Balkanlarda başlatılan üçlü mekanizmaların devamına değindiklerini, Bosna Hersek'in NATO ve Avrupa Birliği üyelik süreçlerine ilişkin son durumu gözden geçirdiklerini ve yapılması gerekenleri tartıştıklarını söyledi.

Bosna Hersek'in Avrupa ve Avrupa Atlantik kurumlarıyla süratle bütünleşmesini samimiyetle arzu ettiklerini ifade eden Gül, bu konuda Bosna Hersek tarafına düşen sorumlulukların bulunduğunu, bunların en kısa zamanda yerine getirilmesinin beklendiğini bildirdi. Gül, "Bununla birlikte uluslararası topluma düşen sorumlulukları da unutamayız. Bu bakımdan Avrupa Birliği tarafından Bosna Hersek için geliştirilmekte olan yeni yaklaşımı olumlu buluyoruz. Bosna Hersek'in NATO'ya üyelik süreci bağlamında ilerleme beklediğimizi de özellikle altını çizmek istiyorum" şeklinde konuştu.

"Bosna Hersek halkının beklentileri karşılanmalı"

“Türkiye için Bosna Hersek’in bütünlüğü, istikrarı ve refahının çok önemli olduğunu vurgulayan Gül, geçtiğimiz şubat ayında Bosna Hersek’te gerçekleşen protestoları yakından takip ettiklerini söyledi.

Gül, “Göstericilerin şiddete başvurmaları kesinlikle kabul edilemez ancak bu gösterilerin altında yatan sebepler de gözardı edilmemelidir. Bu yüzden Bosna Hersek halkının beklentilerinin karşılanması, sorunlarına çözüm bulunması ve işleyen bir devlet mekanizması çok ciddi ve acil bir ihtiyaçtır” değerlendirmesinde bulundu.

“Esas mecra seçim sandığıdır”

Bosna Hersek’te bu yıl genel seçimlerin yapılacağını hatırlatan Cumhurbaşkanı Gül, “Beklentilerin dile getirilmesi gereken esas mecra seçim sandığıdır. Tüm siyasi partilerin ülkelerinin adil çıkarları ve halklarının ihtiyaçları doğrultusunda sorumlu ve sağlıklı bir yaklaşım sergilemelerini destekliyoruz” dedi.

Türkiye’nin seçim döneminde de bir yandan tarihten gelen bağlarının, diğer yandan da Barışı Uygulama Konseyi üyeliğinin getirdiği sorumlulukları bihakkın getirmeyi sürdüreceğini belirten Gül, Saraybosna Büyükelçiliği’nin, Barışı Uygulama Konseyi’nde Dayton Sisteminin işlevsel bir şekilde ıslahı ve yıkıcı, bölücü akımların yüksek temsilcilik ofisince caydırılması çalışmalarında aktif rol üstlendiğini ifade etti.

Bosna Hersek’in geleceğinin, bu ülke halkının elinde olduğunu vurgulayan Gül, şunları kaydetti:

“Bu bağlamda tahsis ettiğimiz **100 milyon avro soft loan kredisinin** hem kalkınmaya hem de geri dönüşlere katkıda bulunduğunu büyük bir memnuniyetle öğrendim ki değerli dostum, ‘ziyaret ettiği bölgelerde bu krediden faydalanan binlerce insanı gördüğünü ve hepsinin nasıl ekonomik kalkındığını’ bana geniş bir şekilde anlattı.

Bosna Hersek’in mutlu, güvenli ve müreffeh bir geleceğe sahip olması için şimdiye kadar olduğu gibi bundan sonra da değerli dostum Sayın Bakir İzzetbegoviç’le yakın işbirliği halinde çalışmaya devam edeceğiz. Sayın İzzetbegoviç’i Ankara’da ağırlamaktan duyduğum memnuniyeti yeniliyor, ülkelerimiz arasındaki yoğun ilişkilerin önümüzdeki dönemde de süreceğinin bir kez daha altını çiziyorum.”

Bosna Hersek Üçlü Devlet Başkanlığı Konseyi Başkanı Bakir İzzetbegoviç de konuşmasında, Türkiye ile Bosna Hersek arasındaki ilişkilerin yoğunluğunun herkes tarafından bilindiğini belirterek, Türkiye’nin Bosna Hersek’teki çalışmalarını iki toplum arasında hem tarihi hem de manevi köprüler kurduğunu söyledi.

Türk hükümetini, ekonomik istikrar ve kazandığı güçten dolayı tebrik ettiğini kaydeden İzzetbegoviç, “Türkiye global dünyada hak ettiği yeri kazandı” diye konuştu.

Türkiye’nin Bosna Hersek ekonomisine önemli destek sağladığını ifade eden İzzetbegoviç, şunları söyledi: “Belki ticaret hacmimiz istenilen seviyede değil ama umuyorum ki ileride daha artacak. Daha fazla Türk iş adamını ülkemizde yatırım yapmaya bekliyoruz. Özellikle tarım ve sanayi alanında teşviklere ihtiyacımız var. Türkiye’nin verdiği 100 milyon avroluk kredi, tarımsal kalkınma ve yerlerinden edilmişlerin geri dönüşleri için hazırlanan projelerde kullanılıyor.”

Gül-İzzetbegoviç görüşmesinde, demiryolları alanında işbirliği ve trafo fabrikalarının kurulması konusunda ortak mutabakat zaptı imzalandı.

<http://www.aa.com.tr/tr/haberler/326891—turkiyenin-bosna-herseke-destegi-devam-edecek>

Uluslararası Kudüs Toplantısı Ankara’da başladı

12 Mayıs 2014

“2014 Filistin Halkıyla Uluslararası Dayanışma Yılı” çerçevesinde, Türkiye 12-13 Mayıs 2014 tarihlerinde Ankara’da düzenlenecek “Uluslararası Kudüs Toplantısı”na ev sahipliği yapıyor.

Toplantıya, Filistin Devleti Evkaf ve Dini İşler Bakanı Sayın Mahmoud Al-Habbash, Filistin Devleti Kudüs İşleri Bakanı Sayın Adnan Alhousseini, İslam İşbirliği Teşkilatı Genel Sekreteri İyad Medeni ve BM Filistin Halkının Vazgeçilmez Haklarının Kullanılması Komitesi Başkanı Abdou Salam Diallo’nun yanı sıra, Komite üyeleri ve gözlemcileri başta olmak üzere BM üyesi ülkelerin temsilcileri, Filistin ve Kudüs konusunda uluslararası uzmanlar, sivil toplum kuruluşları temsilcileri ve akademisyenler katılıyor.

Toplantının, Filistin meselesinin, başkenti Doğu Kudüs olan bağımsız ve egemen Filistin Devleti'nin kurulmasıyla adil ve kalıcı bir şekilde çözüme kavuşturulmasına yönelik uluslararası işbirliği ve dayanışmanın güçlendirilmesi ile Filistin halkına verilen desteğin vurgulanmasına vesile teşkil edeceğine inanıyoruz.

Sözkonusu toplantının ülkemizde gerçekleştirilmesi, tarih boyunca farklı kültür ve dinlerin barış içinde bir arada yaşamlarının sembolü olan Kudüs'e verdiğimiz önemin somut bir göstergesidir.

http://www.mfa.gov.tr/uluslararasi-kudus-toplantisi-ankara_da-basladi.tr.mfa

Davutoğlu “Kudüs bütün bir insanlığın, bütün Müslümanların ve Hristiyanların meselesidir”

12 Mayıs 2014

Davutoğlu, Kudüs'ün sadece siyasi bir mesele olmadığını belirterek, “Bizim için Kudüs'ün korunması, muhafazası, haklarının adalet içinde yerine getirilmesi sadece bir siyasi sorumluluk alanı değildir. Kudüs'ün korunması insanlık vicdanına ve insanlığın tarihi serüvenine karşı bir borçtur” diye konuştu.

Kudüs bağlamında üç sorumluluk alanının bulunduğunu ifade eden Dışişleri Bakanı Davutoğlu, bunlardan birincisinin ahlaki ve ontolojik sorumluluk alanı olduğunu belirtti. Kudüs'ün bir çatışma alanı değil, ortak barış alanına dönüştürülmesi gerektiğinin altını çizen Dışişleri Bakanı Davutoğlu, sadece Müslümanların değil bütün insanlığın Mescid-i Aksa'ya vurulmak istenen kilide ahlaki olarak karşı çıkması gerektiğini ifade etti.

Dışişleri Bakanı Davutoğlu, ikinci sorumluluk alanının kültürel olduğuna değinerek, “Bu kültür mirası tek bir dine, tek bir etnisiteye indirgenemeyecek kadar derin ve köklü bir mirastır. Bu mirasa sahip çıkmak hepimiz için bir vecibedir” dedi.

Dışişleri Bakanı Davutoğlu, Kudüs'e karşı siyasi sorumluluğun da olduğunu belirterek, “Kudüs uluslararası hukuka göre işgal altındaki bir topraktır. Kudüs'te yaşayanlar, işgalin bütün mağduriyetini, bütün çilesini çekmektedirler. 1949'dan beri yaşananlara şahit oluyoruz” ifadelerini kullandı.

Ortadoğu'da bir gün barış sağlanacaksa bunun yolunun Kudüs meselesinin çözümünden geçtiğini vurgulayan Dışişleri Bakanı Davutoğlu, Kudüs'ün bütün bir insanlığın, bütün Müslümanların ve Hristiyanların meselesi olduğunu kaydetti. Dışişleri Bakanı Davutoğlu “Kimse Kudüs'te tek taraflı karar alıp hayata geçiremez. Geçirirse Ortadoğu barışına en büyük dinamit vurulur. Kudüs kiblemizdir. Kudüs meselesi halledilinceye kadar Ortadoğu barışı gerçekleşemez” dedi.

http://www.mfa.gov.tr/disisleri-bakani-davutoglu_kudus-butun-bir-insanligin_butun-muslumanlarin-ve-hristiyanlarin-meselesidir.tr.mfa

Davutoğlu: AİHM'in Kıbrıs kararı hakkında konuştu

13 Mayıs 2014

Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin (AİHM), Türkiye'nin 1974 Kıbrıs Barış Harekati'nden dolayı 90 milyon euro tutarında manevi tazminat cezası na çarptırılması kararı hakkında konuştu. Davutoğlu'nun konuşmasından satır başları şöyle:

-Muhatap olarak görmediğimiz bir ülkeye bu ödemeyi yapmayı düşünmüyoruz.

-AİHM'in kayıp şahısların tümüyle ilgili, KKTC'deki Türklerle ilgili de bir karar vermesi gerekir.

-Bu kararı zamanlama açısından iyi niyetli bulmuyoruz. Zamanlama bakımından talihsizdir. Kapsamlı barış görüşmelerine büyük darbe vurmuştur.

-Sayın Biden'ın Ada'ya yapacağı ziyareti olumlu buluyoruz. KKTC ve Türk devleti her konuyu açıkça konuşmaya hazırdır. Yarın Sayın Kerry ile de bir görüşmem olacak.

<http://www.hurriyet.com.tr/dunya/26409234.asp>

Gözde Kılıç Yaşın: AHİM Kararına İtiraz

14 Mayıs 2014

Bu çerçevede Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu'nun "Tanımadığımız devletle ilgili bir mahkeme bize dönük bağlayıcı karar empoze edemez" açıklaması, içerik bakımından öncelikle itirazın Türkiye'nin Garantörlük Hakkı'na dayanarak gerçekleştirdiği 1974 Kıbrıs Barış Harekati'nin cezalandırılmasına yönelik vurgunun bulunmaması nedeniyle eksiktir. Diğer taraftan mahkeme kararının bağlayıcılığı olmadığını ifade etmek bu konuda gelecek baskıları durdurmaya için kendi başına bir anlam ifade etmemektedir. Kısacası Türkiye'nin tanımadığı bir devlete "tazminat yükü" olamayacağını söylemek ya da Türkiye için kararın bağlayıcı olmadığını basın açıklamasında dile getirmek hukuken anlam taşımayan beyanatlardır. İtiraz varsa bunun hukuki prosedürler çerçevesinde yapılması; temyize gidilmesi veya mevcut kararı hükümsüz bırakacak yeni bir davanın açılması yolunun izlenmesi gerekir.

<http://www.21yyte.org/tr/arastirma/balkanlar-ve-kibris-arastirmalari-merkezi/2014/05/14/7596/aihm-kararina-iti-raz>

Ahmet Davutoğlu'ndan AİHM kararına itiraz

13 Mayıs 2014

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin Kıbrıs Barış Harekati kararı tazminatı ödenecek mi? sorusuna, Bakan Davutoğlu şöyle cevap verdi:

'Bu kararlar hepimiz için çerçeve oluşturur. Karar, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi yetkileri bakımından ciddi çelişkileri barındırıyor. Bu yönüyle ödeme bakımından, bizim açımızdan bir bağlayıcı olduğu, bizim ödememizi gerektiren bir durum olduğu kanaatinde değiliz. Dün ilk defa Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi iki devlet arasındaki siyasi sorunlar ve bu çerçevede ortaya çıkan durumla ilgili karar almıştır. Tanımadığımız devletle ilgili bir mahkeme bize dönük bağlayıcı karar empoze edemez.'

Davutoğlu, kayıp şahıslarla ilgili bir komitenin bulunduğunu hatırlatarak şunları kaydetti:

'Komite çalışmalarını sürdürüyor. 1492 şahısla ilgili olarak komite var. Komitenin karara mesnet teşkil eden kişilerin kayıp kişiler listesinde olmadığı. Kararın dayandığı zemin hala berrak olmayan bir zemin. Taraflar bakımından Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi yetkilerini aşmıştır. Kayıp şahıslarla ilgili yapılan çalışmalar sürerken bunun üzerinde hüküm verme yoluna gitmiştir. Eğer Türkiye'nin garantörlük uluslararası anlaşmaya dayanarak kullandığı garantör hakkının bir sonucu olan müdahale hükmü verecekse, kayıp olan Kuzey Kıbrıs Türkleriyle de ilgili bir karar verilmesi, aynı kriterlerin onlara da uygulanması beklenir. Kararı; dayandığı mesnet, uygulanan yöntem ve devletler arası hukuk bağlamında Türkiye'nin tanımadığı bir devletin muhatap alınması noktasında kesinlikle bağlayıcı da görmüyoruz. Bu ödemeyi de bu anlamda yapmayı gerekli görmüyoruz.'

'OBJEKTİF DEĞİL'

Mahkeme kararının, objektif olmadığını ve müzakere sürecine darbe vurduğunu söyleyen Bakan Davutoğlu, 'Türkiye hiçbir zaman Kıbrıs bağlamında veya başka konuda mahkemeler veya başka yollarla üzerinden baskıyı kabul etmez, direncini gösterir' ifadelerini kullandı.

<http://www.habercity.net/siyaset/Ahmet-Davuto%C4%9Flu-ndan-A%C4%B0HM-karar%C4%B1na-itiiraz-h49341.html>

SOMA FACIASI

15 Mayıs 2014

Soma faciası dünya basınında da geniş yer buldu.

İngiliz yayın kuruluşu **BBC**, ana haber bülteninde ilk haber olarak verdiği Soma faciası ile ilgili AKP hükümetin protesto edildiğini söyledi. BBC, son olarak 274 olarak açıklanan ölü sayısının giderek artması ile ülke tarihinin en büyük maden faciasının yaşandığını ve Soma'daki maden kazasının ardından ilçeye gelen Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın protesto edildiğini aktardı. Protestocuların AKP Soma İlçe Teşkilatı binasına saldırdığını ve İstanbul ve Ankara'da da hükümet karşıtı protestoların düzenlendiğini yazan BBC, Ankara'da 800'e yakın protestocunun üniversiteden Enerji Bakanlığı'na yürüdüğünü duyurdu.

Alman **Der Spiegel** dergisinin internet sitesinde "Cehenneme git Erdoğan" başlığı kullanıldı. Maden ocağının önünde yakınlarından haber bekleyenlerin hikayesinin anlatıldığı haberde, "Bunlar kocası, kardeşi, oğlu veya amcasının haberini bekliyor: O hayatta mı?" ifadeleri kullanıldı ve Erdoğan'ı felaketi hafife almakla suçladı.

İngiliz **Sky** haber televizyonu da geniş yer verdiği Soma'daki maden faciası haberinde 274'e yükselen ölü sayısının yanı sıra 100'den fazla kişinin de kurtarılmayı beklediğini aktardı. Sky News, ölü sayısının artmasıyla hükümet aleyhine protestoların da düzenlendiğini kalabalıktaki birçok insanın hükümete kızgınlığını gösterdiğini ifade etti.

İngiliz **Guardian** gazetesi, üç günlük ulusal yas ilan edilen Türkiye'de facianın ardından ölü sayısının giderek arttığını yazdı.

Independent gazetesi ise ölü sayısının 274' yükselmesi ile Soma'daki facianın ülkenin en büyük maden kazası olduğuna vurgu yaptı. Gazete, halen siyasi tansiyonun yüksek olduğu Türkiye'de İstanbul ve Ankara başta olmak üzere birçok kentte hükümet aleyhine protestoların düzenlendiğini Enerji Bakanı Taner Yıldız'ın madeni ziyareti sırasında da halk arasında gerginliğin yaşandığını yazdı.

Financial Times gazetesi, CHP'nin iki hafta önce Soma'daki maden kazaları ile ilgili TBMM'ye verdiği önerenin reddedildiği haberinin bu felaket ile birlikte siyasi bir kavgayı ateşlediğine dikkat çekti.

Amerika’da yayınlanan **Wall Street Journal** gazetesi de kazanın, Türkiye’nin halk sağlığı ve güvenliği kayıtlarının korkunç yüzünü ortaya çıkarmasının yanında, ülkenin ilk başkanlık seçimlerine üç ay gibi kısa bir zaman kala hükümete karşı öfkeyi şiddetlendirdiğini ileri sürdü.

ABD’Lİ **New York Times** gazetesi, 200’den fazla kişinin hayatını kaybettiği kazada yaşamını yitirenlerin yakınlarının ise facianın nedenini bilmek isterken ülke genelinde de protestoların düzenlendiğini yazdı.

Amerikan **Fox televizyonu** madencilerin hayatını kaybettiği Soma’da protestoların düzenlendiğini duyurdu.

Fox News, Başbakan’ın Soma’yı ziyareti sırasında protesto edildiğini ve protestocu bir grubun madenin işletmeciliğini yapan Soma Holding’in İstanbul’daki merkez binası önünde toplandıklarını aktardı.

<http://odatv.com/n.php?n=cehenneme-git-erdogan-1505141200>

Davutoğlu “Yarım asrı aşan Kıbrıs sorununu bitirme vakti gelmiştir.”

17 Mayıs 2014

Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu 17 Mayıs 2014 tarihinde Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’ne bir çalışma ziyaretinde bulundu.

Ziyaret kapsamında BM müzakere sürecine ilişkin son gelişmeler hakkında görüş alışverişinde bulunmak amacıyla Dışişleri Bakanı Davutoğlu, KKTC Cumhurbaşkanı Derviş Eroğlu, Cumhuriyet Meclisi Başkanı Sayın Sibel Siber, Başbakan Sayın Özkan Yorgancıoğlu ve Dışişleri Bakanı Sayın Özdil Nami ile biraraya geldi.

Cumhurbaşkanı Eroğlu ile düzenledikleri ortak basın toplantısında konuşan Dışişleri Bakanı Davutoğlu, Kıbrıs müzakere sürecinde son dönemde ortak metinde mutabık kalınması, müzakerelerin fiilen başlaması ve bununla birlikte uluslararası ilginin de artmasını üç önemli olumlu gelişme olarak sıraladı.

Dışişleri Bakanı Davutoğlu, ABD Başkan Yardımcısı Joe Biden’ın adaya yapacağı ziyarette her iki tarafla eşit düzeyde görüşecek olmasının bu ilginin bir göstergesi olduğunu ifadeyle Biden’ın adaya yapacağı ziyareti son derece önemli ve pozitif bir adım olarak tanımladı. Uluslararası toplumun diğer üyelerinin de adaya gelerek müzakereleri teşvik konusunda iki tarafla görüşmesinin çözüm yönünde büyük bir momentum oluşturacağını söyleyen Dışişleri Bakanı Davutoğlu, ABD yönetiminin çözüme yönelik gösterdiği ilgiyi diğer tarafların da göstermesi gerektiğini belirtti.

Dışişleri Bakanı Davutoğlu, Kıbrıs sorununa kalıcı çözüm bulunmasına yönelik müzakerelerin hızlandırılması ve liderlerin görüşmelerinin sıklaştırılmasının gerekliliğine vurgu yaparak, “Yarım asrı aşan bu krizi bitirme vakti gelmiştir” ifadesini kullandı.

“Kalıcı çözüm yönünde her türlü katkıyı vereceğimizi tüm dünyaya ilan ediyoruz” diyen Dışişleri Bakanı Davutoğlu, Kıbrıs Türk tarafında hem müzakere heyetinde hem de siyasi parti temsilcilerinde çözüme yönelik bir birlikteliğin olduğunu, Rum tarafından da çözüme yönelik bu birlikteliği beklediklerini ifade etti.

http://www.mfa.gov.tr/disisleri-bakani-davutoglu-_yarim-asri-asan-kibris-sorununu-bitirme-vakti-gelmistir.tr.mfa

Almanya’dan Türkiye’ye ‘teknik takip’ vetosu

20 Mayıs 2014

Zanlıların gözetlenmeleri, dinlenmeleri, internetin denetim altında tutulması gibi teknik takip konularında kullanılan Alman teknolojisinin Türkiye’ye satışına engel çıktı.

Dünya genelinde bu alanda önemli bir yere sahip olan Almanya’da Federal Ekonomi Bakanı ve Sosyal Demokrat Parti (SPD) Genel Başkanı Sigmar Gabriel, Türkiye’ye ‘teknik takip’ teknolojisini satışına veto koymaya hazırlanıyor. Süddeutsche Zeitung başta olmak üzere Alman medyasında çıkan haberlere göre Gabriel, “İnternet özgürlüğünü kısıtlayan ve hukuka aykırı şekilde insan haklarına zarar veren rejimlere bu teknolojiyi satmamak

lazım.” şeklinde konuştu. Gabriel, ‘hukuksuz devletler ve diktatör rejimler’ olarak tarif ettiği ülkelerin yanı sıra NATO ülkesi olmasına karşın bu teknolojinin Türkiye’ye satışına da karşı çıktı. Rusya ile yaşanan son krizden sonra bu ülkeye de teknik takip cihazlarının satışının yanlış olduğunu vurgulayan Federal Ekonomi Bakanı ve SPD liderinin bu çıkışına bazı insan hakları örgütleri de destek verdi. Muhalefet ise NATO ve AB dışına satılan silahlarda SPD’li liderin ortağı olduğu federal hükümetin rol aldığını ve dünyaya ölüm ihraç edildiğini öne sürdü.

<http://www.hurriyet.com.tr/dunya/26453814.asp>

Merkel’den Erdoğan’a ‘itidal’ çağrısı

22 Mayıs 2014

Almanya Başbakanı Angela Merkel Türkiye Başbakanı Recep Tayyip Erdoğan’a Köln ziyareti sırasında itidalli olma çağrısında bulundu. Passauer Neue Presse’ye demeç veren Merkel, Erdoğan’ın daha önceki yıllarda Köln ve Berlin ziyaretleri örnek olmak üzere birçok kez bunun aksi biçimde davrandığını söyledi. Almanya Başbakanı Merkel, “Başbakan Erdoğan’ın cumartesi günü sorumluluk bilinci ve hassasiyetiyle davranacağına eminim” dedi.

Hristiyan Demokrat Birlik Partili Avrupa Parlamentosu milletvekili Elmar Brok da Başbakan Erdoğan’a itidal çağrısı yaptı. Brok, Neue Osnabrücker Zeitung’a verdiği demeçte, ‘Köln onbinlerce Türk’ün sorunlarının taşındığı bir yer haline getirilemez. Başbakan Erdoğan Almanya’da kutuplaşmanın artmasına neden olarsa, o zaman cumartesi günü konuşmasından vazgeçmesi iyi olur’ dedi.

Hristiyan Sosyal Birlik Partisi Genel Sekreteri Andreas Scheuer ise Die Welt gazetesine verdiği demeçte, ağustos ayında yapılacak cumhurbaşkanlığı seçimlerinde Almanya’daki Türk vatandaşlarının da oy kullanacak olmasına değinerek, uluslararası bağımsız gözlemcilerin Almanya’daki oy kullanma sürecini takip etmesini talep etti.

Scheuer, seçimlerin Almanya’da bir ‘gösteriye’ dönüşmemesi gerektiğini dile getirerek, ‘Almanya topraklarında sadece sıkı bir biçimde hukuk devletine ve demokrasinin temel değerlerine uygun olarak yapılacak bir seçimi kabul ederiz. Türkiye’deki son gelişmeler Almanya’daki oy verme sürecinin bu prensipleri ihlâl edeceği yönünde endişelerimizin doğmasına neden oldu” dedi.

Deutsche Welle

Erdoğan’ın konuşması Alman basınında

25 Mayıs 2014

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan’ın 24 Mayıs’ta Köln’deki konuşması Alman basınında ve Alman siyasilerde yankı buldu. Lanxess Arena’daki konuşmaya yönelik değerlendirmeler ve açıklamalar yapıldı.

Welt am Sonntag gazetesi, Hristiyan Demokrat Birlik (CDU) Partisi Meclis Grubu Başkan Yardımcısı Thomas Strobl’ın açıklamalarından alıntı yaparak “Erdoğan gelmeseydi daha iyi olurdu” başlığına yer verdi. CDU’lu siyasetçi, Erdoğan’ın ziyaretinin, göçmenlerin Alman toplumuna uyumuna katkı sağlamadığını belirtti. Sert bir değerlendirme yapan Strobl, “Erdoğan, Köln’de bizim anladığımız anlamda ifade, basın ve gösteri özgürlüğü konusunda bir problemi olduğunu gösterdi” dedi. Thomas Strobl, Erdoğan’ın Köln ziyaretinin ülkesindeki gerilimi daha da bir parça daha Almanya’ya taşımasına vesile olduğunu ve bu durumun Avrupa içinde iyi ilişkiler için emek harcayan devletlere uygun olmadığını belirtti. Strobl, “Erdoğan gelmeseydi daha iyi olurdu” dedi.

Frankfurter Allgemeine gazetesi de Başbakan Erdoğan’ın konuşmasına dair bir yoruma yer verdi. Gazete, “Erdoğan göğsünü gererek, Alman basınına yüklendi, ülkesinde polis protestoculara karşı uyguladığı acımasız şiddeti savundu ve asimilasyonsuz bir uyumdan yana olduğunu söyledi” ifadelerine yer verdi. Gazete, Erdoğan’ın konuşmasının “başlarında ılımlı ve duygusal ardından bilindik kavgacı üslubuyla” Almanya’daki seçim mücadelesini de başlatmış olduğu yorumunu yaptı. Frankfurter Allgemeine değerlendirmesinde, Erdoğan’ın Spiegel’in internet portalı üzerinden karşıtlarının sözlerini başlığa çekerek yapılan “Cehenneme kadar yolun var” sözlerine de atıfta bulunup Alman basınına yüklendiğinin de altını çizdi.

Türk Dış Politikası Gündemi

Spiegel ise Erdoğan'ın konuşmasına yönelik, daha ziyade Alman basınına yüklendiği bölümlere yönelik bir değerlendirme yaptı. Spiegel, "Erdoğan Soma'daki faciadan bahsetti, hükümetinin politikalarına yönelik eleştirileri geri çevirdi ve Alman basınının hakarete bulunduğu öne sürdü" değerlendirmesini yaptı. Spiegel haberinde ayrıca Soma'da bir vatandaşı tekmeleyen eski Başbakanlık Müşaviri Yusuf Yerkel'in görevden alındığına da yer verdi.

Erdoğan'ın konuşması Alman televizyonlarında da geniş yer aldı. Alman birinci televizyon kanalı ARD'nin internet sayfasında "Türkiye Başbakanı yurt içi ve dışında Türkiye'yi eleştirenleri ülkesine zarar vermekle suçladı" ifadelerine yer verildi. Yine haberde, Erdoğan'ın Alman basınına yüklenmesi konu edildi.

Focus Okuyucuları Öfkeli

Focus Dergisi, internet portalı okuyucularının Erdoğan'ın Köln ziyaretini sert bir dille eleştirdiğine yer veriyor. Bazı okuyucular Erdoğan'ın Lanxess Arena'daki konuşmasının muazzam bir masraf oluşturduğunu ve bu masrafı kendisinin karşılaması gerektiğini yazdı. Focus haberinde, bazı okuyucuların "Erdoğan'ın adeta bir ülkesinin bir kolonisini ziyaret eder gibi Köln'ü ziyaret ettiğini" söylediklerine yer verdi. Haberde okuyucuların, Erdoğan'ın konuşması kapsamında alınan güvenlik önlemlerinin masraflarına da değindikleri belirtildi.

<http://www.hurriyet.com.tr/dunya/26484366.asp>

Cannes Film Festivali'nde "Altın Palmiye" ödülü

25 Mayıs 2014

Nuri Bilge Ceylan 'ın "Kış Uykusu" adlı filmi 67. Cannes Film Festivali'nde "Altın Palmiye" ödülünü kazandı.

Nuri Bilge Ceylan, "Ödülümü son bir yılda hayatını kaybeden Türk gençlerine adıyorum" dedi. Ceylan, "Bu sene Türk sinemasının 100. yıldönümü. İnanılmaz güzel bir tesadüf. Thierry Fremaux, Gilles Jacob ve Jane Chanpion'a çok teşekkür ediyorum. Bu ödülü Türkiye'de son bir yılda hayatını kaybeden gençlere hediye ediyorum" diye konuştu.

<http://www.hurriyet.com.tr/kultur-sanat/26481327.asp>

İran'dan Türkiye açıklaması

26 Mayıs 2014

İran Devrim Muhafızları Hava-Uzay Kuvvetleri Komutanı Tuğgeneral Emir Hacızade, Malatya'nın Kürecik beldesinde kurulan NATO füze sistemini gözetim altında tuttuklarını açıkladı.

İran'ın Arapça devlet televizyonu El Alem'e konuşan Tuğgeneral Hacızade, Ankara'nın Malatya'daki füze sisteminin İran'ı tehdit etmediğine dair Tahran'a güvence verdiğini ifade etti. İranlı komutan, "Türkiye bize güvence verdi. Ancak olası savaş önlemi olarak sistemi gözetim altında tutmaktayız" diye konuştu.

Söz konusu İranlı komutan Kasım 2011’de yaptığı açıklamada, İran’a karşı olası saldırı durumunda ilk önce Türkiye’deki NATO füze kalkanı sistemini hedef alacakları tehdidinde bulunmuştu.

<https://www.haberturk.com/dunya/haber/951782-irandan-turkiye-aciklamasi>

Türkiye, Azerbaycan ve Türkmenistan Dışişleri Bakanları Üçlü Toplantısı’nın ilki Bakü’de gerçekleştirildi

26 Mayıs 2104

Toplantı kapsamında, enerji ve ulaştırma başta olmak üzere üç ülkeyi ilgilendiren konularda ikili ve bölgesel düzeyde işbirliğinin geliştirilmesi imkânlarının değerlendirilmesi ve bölgesel ve uluslararası gelişmeler hakkında görüş alışverişinde bulunuldu.

Toplantı sonrasında yayımlanan “**Bakü Bildirisi**”nde, Dışişleri Bakanlarının üç ülke arasındaki işbirliğinin geldiği noktadan duydukları memnuniyeti dile getirerek, siyasi, ekonomik, ticari enerji ulaştırma, güvenlik ve insani alanlardaki işbirliğinin daha da geliştirilmesinin önemini altını çizdikleri belirtildi.

Bakanların ülkelerini ilgilendiren bölgesel ve küresel konularda Dışişleri Bakanlıkları arasında ayrıca, BM, İİT ve diğer uluslararası ve bölgesel örgütler çerçevesinde istişarelere devam etme kararı aldıklarının ifade edildiği bildiride, üç ülkenin birbirlerinin BM ve diğer uluslararası örgütler nezdindeki adaylıklarını destekleme konusunda hazır olduklarını teyit ettikleri kaydedildi.

Bildiride ayrıca, Türkiye, Azerbaycan ve Türkmenistan Dışişleri Bakanları Üçlü Toplantısı’nın ikincisinin 2014’ün ikinci yarısında Aşkabat’ta yapılmasına kararlaştırıldığı belirtildi.

Düzenlenen ortak basın toplantısında konuşan Dışişleri Bakanı Davutoğlu, Türkiye’nin, Azerbaycan ve Türkmenistan ile ikili ilişkilerinin her zaman iyi olduğunu söyleyerek üç ülke arasında Cumhurbaşkanları ve Bakanlar düzeyinde bu tür süreçleri başlatarak ilişkileri daha da güçlendirmek istediklerini kaydetti.

Dışişleri Bakanı Davutoğlu, Türkmenistan’ın başkenti Aşkabat’ta yapılacak bir sonraki görüşmeye kadar iki yıllık bir eylem planı üzerinde çalışılacağını, sözkonusu eylem planının aralarındaki işbirliğini ne kadar ciddiye aldıklarının bir göstergesi olduğunu belirtti. Kardeş ülkeler olarak, bu zamana kadar olduğu gibi sık sık araya gelerek istişarede bulunacaklarını ve Hazar, Kafkasya, Orta Asya’da ülkelerin huzurunu, refahını teminat altına almaya çaba göstereceklerini vurgulayan Dışişleri Bakanı Davutoğlu, “Avrasya’nın merkezindeki ülkeler olarak uluslararası barışa katkı yapmakta kararlıyız. Bu zeminde bütün çevre ülkelerinin de istifade edeceği bir dönem başlıyor” dedi.

http://www.mfa.gov.tr/turkiye_-azerbaycan-ve-turkmenistan-disisleri-bakanlari-uclu-toplantisi_nin-ilki-baku_de-gerceklestirildi.tr.mfa

ABD'den Türkiye'ye Biber Gazı Vermeye Başladı

27 Mayıs 2014

Amerikalı yetkililer, Türkiye'ye, polisin ihtiyacı olan güvenlikle ilgili malzeme transferinin gerçekleştiğini ifade ettiler. İnsan haklarını savunan çeşitli kuruluşlar, Beyaz Saray yönetiminden, Türkiye'ye zırhlı araç ve protesto göstericilerine karşı polis tarafından kullanılan gazların satılmamasını istemişlerdi. Ancak, zaman zaman Ankara'ya yönelik sert bir dil kullanan Beyaz Saray, güvenlik malzemesi satışının devam etmesinde karar kıldı. ABD Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Jen Psaki de, birkaç gün önce, "Türkiye bir NATO müttefiki" diyerek güvenlik malzemesi ihracat lisanslarına onay verildiğini belirtmişti.

<https://www.haberturk.com/dunya/haber/951847-abd-turkiyeye-biber-gazi-vermeye-basladi>

Ulusal Cephe'nin lideri Marine Le Pen: "Türkiye'nin AB'ye üyeliği veto edilmeli"

27 Mayıs 2014

Avrupa Parlamentosu seçimlerinde kazandığı başarıyla yalnızca Fransa'da değil bütün dünyada deprem etkisi yaratan Fransız ırkçı parti Ulusal Cephe'nin lideri Marine Le Pen, ilk konuşmasında AB ile ilgili 3 şart öne sürerek, "Türkiye'nin AB'ye üyeliği veto edilmeli" dedi.

Le Pen, seçim zaferinin ardından ülkenin en büyük haber Kanalı BFM TV'ye konuk oldu. Tecrübeli gazeteci Jean Jacques Bourdin'in sorularını yanıtlayan Le Pen, Avrupa'da nasıl bir çalışma yürüteceği sorusuna, "Öncelikle Amerika ile AB arasında ticari serbest değişimi öngören Trans-Atlantik Anlaşması'nın derhal iptal edilmesini istiyoruz. İkincisi derhal Türkiye'nin AB'ye üye olmasının veto edilmesini istiyoruz. Üçüncüsü ise Fransa'yla ilgili. Hollande'nin hiçbir meşruiyeti kalmamıştır. Derhal meclis feshedilmeli ve temsili seçim sistemine geçilmelidir" yanıtını verdi. Ulusal Cephe, seçim kampanyası boyunca da afişlerine "Türkiye'nin AB üyeliğine hayır" yazmıştı.

Gazeteci Jean Jacques Bourdin'in, "Ama Fransa'da da Avrupa'da da kurumlar var. Bu kurumları hiçe mi sayıyorsunuz?" sorusu üzerine, "Kurumlara elbette saygı duyuyoruz ama bu politikacılara duymuyoruz. Kampanya boyunca Federal Avrupa diye halka yalan söylediler. Biz federal Avrupa'yı değil, ulusların Avrupa'sını istiyoruz. AB'nin böyle büyümesinin durdurulması gerektiğine inanıyoruz" dedi.

<https://www.haberturk.com/dunya/haber/952036-turkiyenin-adayliginin-veto-edilmesini-istedi>

Türkiye-Rusya Ortak Stratejik Planlama Grubu'nun IV. Toplantısı Moskova'da gerçekleştirildi

27 Mayıs 2014

Türkiye-Rusya Üst Düzey İşbirliği Konseyi'nin (ÜDİK) alt organı olan Ortak Stratejik Planlama Grubu'nun IV. Toplantısı 27 Mayıs 2014 tarihinde Moskova'da düzenlendi. Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu ile Rus mevkidaşı Sergey Lavrov'un başkanlığında gerçekleştirilen toplantı 2014 yılının ikinci yarısı ülkemizin evsahipliğinde yapılması öngörülen V. ÜDİK toplantısına hazırlık mahiyetini taşımaktadır.

Toplantıda, iki ülke ilişkilerinde mevcut durum ve yeni işbirliği olanakları ele alındı, ayrıca Kırım Tatar Türkleri'nin durumu da dahil Ukrayna ve Suriye başta olmak üzere iki ülkenin ortak gündeminde yer alan bölgesel ve uluslararası gelişmelere ilişkin kapsamlı görüş alışverişinde bulunuldu.

Düzenlenen ortak basın toplantısında konuşan Dışişleri Bakanı Davutoğlu ikili ilişkilerin, enerji, ulaştırma, turizm, kültür gibi alanlarda son yıllarda büyük bir mesafe kaydettiğini vurguladı. İkili ilişkilerin derinleştirilmesi yönündeki kararlılığın bir kez daha teyit edildiğini belirten Dışişleri Bakanı Davutoğlu, dış ticaret hacminin 100 milyar dolar seviyesine yükseltilmesinin hedeflendiğini kaydetti.

Ortak Stratejik Planlama Grubu Toplantıları sırasında Kafkasya ve Karadeniz havzasındaki gelişmeler, Asya'daki istikrar adımları konusunda kapsamlı değerlendirmeler yapıldığını aktaran Dışişleri Bakanı Davutoğlu, başta Ukrayna ve Kırım olmak üzere de bölgedeki gelişmeleri ve Kırım Tatarlarının durumlarını da ele aldıklarını ifade

etti. Dışişleri Bakanı Davutoğlu Kırım Tatarları'nın Kırım'ın asli unsuru olduğunu ifadeyle Kırım Tatarlarının huzurunun Türkiye açısından önemine dikkat çekti.

Dışişleri Bakanı Davutoğlu, “Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü”nü kuran iki ülke olarak Türkiye ve Rusya, Karadeniz havzasının karşılıklı anlayış ve ekonomik işbirliğiyle barış havzasına dönüşmesi ve kalıcı barışın ekonomik ilişkiler üzerinden ihdas edilmesi perspektifini paylaşıyor. Türkiye olarak biz Montrö Anlaşması dahil olmak üzere bütün anlaşmalara saygı çerçevesinde kalıcı istikrarın korunmasına büyük önem veriyoruz” dedi.

Kafkasya'nın hem Türkiye hem de Rusya için önemini vurgulayan Dışişleri Bakanı Davutoğlu, bu bölgedeki sorunlar ve donmuş krizler konusunda Türkiye ve Rusya arasında diyalog kanallarının sürekli açık olmasının sorunların çözümü bağlamında büyük bir imkan sunacağına işaret etti.

http://www.mfa.gov.tr/turkiye_rusya-ortak-stratejik-planlama-grubu_nun-iv_toplantisi-moskova_da-gerceklestirildi.tr.mfa

Türkiye+Visegrad Grubu Dışişleri Bakanlıkları Siyasi Direktörleri Ankara'da biraraya geldi

27 Mayıs 2014

Orta Avrupa ülkeleri Çek Cumhuriyeti, Macaristan, Polonya ve Slovakya'dan müteşekkil Visegrad Grubu ile ülkemiz arasında Dışişleri Bakanlıkları Siyasi Direktörleri düzeyinde istişareler 27 Mayıs 2014 tarihinde Ankara'da gerçekleştirildi.

Ülkemizin ev sahipliğinde ve ilk kez düzenlenen Türkiye+Visegrad Grubu Siyasi Direktörler toplantısında, ülkemizin AB üyelik sürecinin yanı sıra, Balkanlar, enerji güvenliği ve güncel bölgesel ve uluslararası meseleler ele alındı, bu bağlamda somut işbirliği imkânları değerlendirildi.

Bölge ülkeleri arasında işbirliğinin güçlendirilmesine, ayrıca bölgesel istikrar ve refaha katkıda bulunan Visegrad Grubu ile ülkemiz arasında işbirliği süreci, 30 Ekim 2013 tarihinde Macaristan'da düzenlenen ve Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu'nun katıldığı Dışişleri Bakanları toplantısıyla başlatılmıştır. Dışişleri Bakanları düzeyindeki bir sonraki Türkiye+Visegrad Grubu toplantısının ülkemizin evsahipliğinde gerçekleştirilmesi öngörülmektedir.

http://www.mfa.gov.tr/turkiye_visegrad-grubu-disisleri-bakanliklari-siyasi-direktorleri-ankara_da-biraraya-geldi.tr.mfa

Obama'dan 'Türkiye' mesajı

28 Mayıs 2014

Obama, dün Amerikan askerlerinin Afganistan'daki muharip görevinin sene sonunda biteceğini duyururken, bugün de ABD'nin yeni terörle mücadele konseptini açıkladı. Buna göre Washington, oluşturulan bir fonla müttefik ve ortaklarına terörle mücadele desteği sağlayacak. Kaynaklar, bu kapsamda Pentagon'un Suriyeli ılımlı muhaliflere askeri eğitim vereceğini, eğitim verilecek ülkenin ise Türkiye olabileceğini belirtti.

ABD, sene sonunda Afganistan'da süren 13 yıllık savaşı sona erdirmeye hazırlanırken, terörle mücadelede ise yeni bir konsept oluşturuyor. ABD Başkanı Barack Obama'nın New York'taki West Point Askeri Akademisi'nde açıkladığı plana göre ABD Başkanı, önce Kongre'den Terörle Mücadele Ortalık Fonu (CTPF) adıyla bir yetkilendirme talep edecek. Dünyanın her yerinde oluşan terör tehditlerine karşı Yönetime harcama yetkisi sunan bu fon kapsamında, Washington, müttefik ve ortaklarına terörle mücadele alanında destek sağlayacak. Ayrıca Pentagon'a istihbarat, izleme ve keşif konusunda ilave sorumluluklar yükleyecek. Senelik 5 milyar dolarlık bu fon, ABD'nin Irak ve Afganistan'dan çekilmesinin ardından oluşacak terör risklerine karşı da müttefikler üzerinden daha az riskli bir mücadele yürütmesine imkân sağlayacak. Kaynakların verdiği bilgiye göre Suriye'de gelişen radikal gruplar da bu yöntemle bastırılmaya çalışılacak. Yeni fonun sağladığı olanaklarla, Suriye'ye komşu ülkelerden birinde Suriyeli ılımlı muhaliflere askeri eğitim verilecek. Ve eğitim alan grupların hem Esad rejimine hem de ülkedeki El Kaide bağlantılı gruplara karşı mücadele yürütmesine destek sağlanacak.

Geçen Ay Söylemişti

Obama, geçen ay çıktığı Asya gezisinde, dış politika konusunda aldığı eleştirilere cevap verirken söylediği “Can ve mal kaybı yaşadığımız on yıllık savaştan sonra herkes güç kullanımına niçin bu kadar hevesli?” sözleriyle bu yeni konseptin işaretlerini vermişti. Nitekim 2008 seçimi öncesi verdiği Irak Savaşı’nı bitirme sözünden sonra Amerikalıların geriye kalan son savaşı Afganistan’dakini bitirmeye hazırlandığını ilan ederek bu yöndeki ilk adımı da önceki gün attı. Obama’nın Beyaz Saray Gül Bahçesi’ndeki açıklamasına göre Aralık ayında Afganistan’da sadece 9 bin 800 Amerikan askeri kalacak. Ve 2009-2011 dönemi sayıları 100 bini bulan bu askerlerin görevi de sadece Afgan Ordusu’nun güvenlik ve terörle mücadele operasyonlarına destek sağlamak olacak. Bunun dışında da askerler Afgan güvenlik güçlerine eğitim verecek.

2017’de Normale Dönecek

2015 sonu itibarıyla bu mevcut da yarı yarıya azalacak. Ve en nihayet 2016 sonu misyon tamamen sona erecek. Ve Washington Yönetimi, Irak’ta olduğu gibi Afganistan’da da sadece büyükelçilik düzeyinde faaliyet yürütmeye başlayacak. 2001’den beri elde edilen sonuç ise Obama’nın açıklamasına göre tarihe şöyle yansiyacak:

“Afganistan’da birçok Amerikalı’nın beklediğinden daha uzun kaldık ama bu sizi yanıltmasın. Askerlerimizin yetenekleri ve fedakârlıklarıyla, diplomatlar ve istihbarat uzmanlarıyla El Kaide liderliğine bariz bir darbe indirdik, Usame bin Ladin’i saf dışı bıraktık ve Afganistan’ın anavatanımıza karşı bir saldırı üssü olarak kullanılmasını önledik.”

Yeni Hedef Suriye

ABD’nin çekilme sürecine girdiği Afganistan’da, aralarında Türkiye’nin de bulunduğu NATO müttefiklerinin ise Kabil’e destek için oluşturulan ISAF’deki varlığı devam edecek. Bunun dışında, ABD Afganistan defterini kapatırken, Türkiye yeni terörle mücadele konsepti çerçevesinde önemli bir rol üstlenecek. Ve ABD’nin Suriyeli muhaliflere sağlayacağı askeri eğitim çalışmasına uzmanlara göre yer ve lojistik destek sağlayacak.

Ürdün İsteksiz Olunca

Yeni planın detayları henüz bilinmiyor. Ancak son bir yıldır CIA eliyle örtülü olarak Ürdün’de süren muhaliflere sağlanan eğitimin, Obama’nın West Point konuşmasından sonra Pentagon’a bağlı özel kuvvet birimleri tarafından genişletilmesi öngörülüyor. Bu konuda Türkiye’nin adının geçmesi ise şimdiye kadar CIA’in eğitimleri için yer sağlayan Ürdün’ün bu kapsamda bir eğitim programına Suriye’deki radikal unsurlar ve El Kaide bağlantılı örgütlerin hedefi olma çekincesiyle sıcak bakmamasından kaynaklanıyor. Nitekim bundan üç hafta önce “Suriye’de yakın zamanda önemli gelişmeler olacak” diyen Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu’nun sözleri de ABD ve Türkiye arasında başlayacak bu türden yeni bir işbirliğinin işareti sayılıyor.

Türkiye’ye Destek Sözü

Obama da West Point’teki mezuniyet konuşmasında detay vermese de aralarında Türkiye’nin de bulunduğu Suriye’ye komşu ülkelere sağlanacak terörle mücadele desteğinden bahsederken konuya değindi. Obama konuşmasında şunları söyledi: “Bu çabaların (yeni terörle mücadele konsepti) önemli bir odağı da Suriye’de devam eden kriz olacak. Bugün açıkladığım ilave kaynaklarla, Ürdün, Lübnan, Türkiye ve Irak, Suriye’nin komşularını destekleme çabalarımıza hız vereceğiz. Suriye’de teröristler ve acımasız bir diktatöre en iyi alternatifi oluşturan Suriyeli muhaliflere desteği artırmak için Kongre ile birlikte çalışacağım.”

ABD’liler Türkiye’de

Obama’nın açıklaması öncesi Pentagon yetkilileri konuyla ilgili bir değerlendirme yapmaktan kaçındı. Hürriyet’e konuşan üst düzey bir Pentagon yetkilisi, Türkiye ve ABD’nin Suriye için nasıl bir çalışma planladıkları yönündeki soruya “Şu aşamada duyurusu yapılacak bir gelişme yok” diyerek yorum yapmaktan kaçındı. Ancak bir ABD Dışişleri Bakanlığı temsilcisi, uzun süredir Türkiye’de bulunan Amerikan yetkililerinin her türlü işbirliği seçeneğini değerlendirdiğini belirtti.

El Kaide Faktörü

Obama’nın Manila’da dile getirdiği doktrine uygun biçimde, ABD Suriye konusunda da başından beri ihtilaftan

uzak durma çabası içindeydi. Nitekim üç hafta önce Washington’da bulunan ve Beyaz Saray’da ağırlanan Suriye muhalefetinin lideri Ahmet Carba’nın Yönetim’den talep ettiği tanksavar talebi de bu kaygılarla geri çevrilmişti. Öyle ki, Carba’nın Savunma Bakanı Chuck Hagel ile görüşme isteği bile yanlış bir görüntü vereceği endişesiyle uygun görülmemişti. Ancak başta Irak Şam İslam Devleti (İŞİD), Suriye’deki El Kaide bağlantılı gruplar, bu dengiyi değiştirdi. Ve bu radikal unsurların birikmesiyle Suriye’nin ABD’ye yönelik olası bir saldırıda “fırlatma rampası” işlevi görme riski Washington’ı Suriye’de daha fazla inisiyatif almaya itti.

<http://www.hurriyet.com.tr/dunya/26505422.asp>

O düzenleme 53 yıl sonra Meclis’te!

28 Mayıs 2014

Vatansızlığın Azaltılmasına Dair BM Sözleşmesi ile Vatansız Kişilerin Statüsüne İlişkin Sözleşme, 53 yıl sonra Türkiye tarafından onaylanarak TBMM gündemine getiriliyor. 1961 yılında imzalanan sözleşmeler bu hafta meclis gündeminde.

Tasarılara muhalefetten, “Suriyeli mülteciler ve PKK’lıların dönüş projesi” olduğu iddiasıyla tepki geldi. Tasarılarla muhalefet şerhi koyan MHP’li Sinan Oğan, Türkiye’de Suriye, Irak ve Afganistan’dan gelen mültecilerle terör örgütü kamplarından gelen teröristler bulunduğunu belirterek, 1 milyon civarındaki bu kişilerin “kimlik kartı” vermenin ötesinde vatandaşlığa da alınmasının yolunun açılacağını ileri sürdü. Oğan, geri kabul anlaşmasının da eklenmesiyle üç anlaşmanın Türkiye’yi Avrupa’nın mülteci deposu haline getireceğini söyledi. Oğan, “Kimliğini yakan, ‘Vatansızım’ diyeni Türkiye almak durumunda kalacak. Böylece Türkiye kendi eliyle teröriste kimlik kartı verip ona bakmak durumunda kalacak” dedi. Oğan, Türkiye’nin bu anlaşmalarla birlikte mültecileri vatandaşlığa alması durumunda AKP’nin 2 milyonluk oy kaybının 1 milyonunu buradan karşılayabileceğini iddia etti. Oğan, geri kabul anlaşmasıyla birlikte üç anlaşmanın Türkiye’nin geleceğine dönük sıkıntılı bir sürecin kapısını aralayacağını savundu.

Vatansızlığın azaltılmasına Dair Sözleşme, kişilerin “vatansız” kalması ihtimali söz konusuysa vatandaşlıktan çıkarmayı yasaklarken, vatandaşlığa alma koşullarını da genişletiyor. Sözleşme ile Türkiye’nin “ülkede 3 yıldır ikamet edenleri, ulusal güvenliğe karşı bir suçtan dolayı mahkûm olmayanları ve vatansızları” vatandaş olarak alması gündeme gelecek. Vatandaşlığı kaybettirme ya da çıkarma durumunda da yeni bir ülkenin vatandaşlığı kazanılana kadar bu işlem tamamlanamayacak.

<https://www.haberturk.com/gundem/haber/952206-o-duzenleme-53-yil-sonra-mecliste>

AİHM’den Türkiye’ye Akademik Özerklik Cezası

30 Mayıs 2014

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM), akademisyen Mustafa Erdoğan ve Liberal Düşünce dergisi yetkilisi Haluk Kürşad Kopuzlu’nun Türkiye’de haksız şekilde tazminata mahkum edildiklerine karar verdi.

Anayasa Hukuku profesörü Erdoğan, 2001 yılında Anayasa Mahkemesi’nin (AYM) siyasi partilerin lağvedilmesiyle ilgili işlemlerini eleştiren bir yazıyı üç aylık dergide yayımlanması için kaleme alınca Kopuzlu ile birlikte AYM’nin üç üyesine tazminat ödemeye mahkum edilmişti.

“Akademisyen Düşünceleri Özgürce İfade Etmeli”

Yargı işlem ve uygulamalarının kamu yararı bakımından önemli konulardan olduğunu vurgulayan AİHM, “Bir üniversite öğretim üyesinin kaleme aldığı suçlama konusu yazı, genel tartışma ortamına katkı yapıyordu. AYM’nin bazı meselelerle ilgili verdiği ve tepki çeken kararlarına ilişkin yazı, kamuoyunun da bilgilenmeye dair meşru bir merakına karşılık geliyordu” dedi.

AİHM, akademik özgürlüğünün önemini altını çizdi; “bu özgürlük üniversite veya bilimsel araştırmayla sınırlı

olmayıp, polemik konusu olsa da, popüler olmasa da, öğretim görevlilerin araştırma yürüttükleri, uzman veya yetkin oldukları kendi alanlarında fikirlerini özgürce ifade etmelerini de kapsar” tespitine yer verdi.

Türkiye'nin Akademik Özerklik Karnesi

Akademik özerklik en yalın haliyle üniversitelerin otoriteden bağımsızlığı anlamına gelmektedir. Ayrıca akademisyen seçimi, çalışılacak konular ve öğrencilerin kabulü de üniversite özerkliğinin ölçülmesinde ele alınan kıstastlardır. Bu kıstastlar üzerinden ölçüm yapan Avrupa Üniversiteler Birliği(EUA)'nin akademik özerklik sıralamasına göre Türkiye 29 ülke arasında 25. sıradadır.(1) EUA'nın sıralama raporuna göre Türkiye'deki üniversiteler otoriteye bağımlı görünmektedir. Türkiye ayrıca EUA'nın aynı ülkeler arasındaki finansal özerklik sıralamasında 23, organizasyonel özerklik sıralamasında 28 ve istihdam özerkliğinde 21. sırada bulunmaktadır.

<http://www.baroturk.com/aihmden-turkiye-akademik-ozerklik-cezasi-2024h.htm>

Davutoğlu Cezayir'de

30 Mayıs 2014

Bağılantısızlar Hareketi 17. Bakanlar Konferansı'na katılmak üzere Cezayir'de bulunan Dışişleri Bakanı Sayın Ahmet Davutoğlu, 30 Mayıs 2014 tarihinde Cezayir Cumhurbaşkanı Abdulaziz Buteflika tarafından kabul edildi. Görüşmeye Cezayir Dışişleri Bakanı Ramtane Lamamra da katıldı.

Görüşmenin ardından iki ülke Dışişleri Bakanları ortak basın toplantısı düzenledi. Dışişleri Bakanı Davutoğlu, görüşmede Türkiye-Cezayir ilişkilerinde katedilen mesafeyi aktardığını ve bundan duyduğu memnuniyeti ifade ettiğini belirtti.

http://www.mfa.gov.tr/disisleri-bakani-davutoglu-cezayir_de.tr.mfa

Davutoğlu Zanzibar 'da

31 Mayıs 2014

Dışişleri Bakanı Sayın Ahmet Davutoğlu Tanzanya'ya gerçekleştirdiği çalışma ziyareti kapsamında 31 Mayıs 2014 tarihinde Tanzanya'ya bağlı yarı özerk adalar topluluğu Zanzibar'ı ziyaret etti.

Zanzibar Cumhurbaşkanı Dr. Ali Mohamed Shein ile görüşen Dışişleri Bakanı Davutoğlu, ayrıca Cumhurbaşkanı Yardımcıları Seif Sharif Hamad ve Seif Ali Iddi ile ayrı ayrı görüştü.

Görüşmelerde, Türkiye'nin Afrika açılımı çerçevesinde Türkiye-Tanzanya ve Türkiye-Zanzibar ilişkileri ele alındı.

Zanzibar'daki temasları kapsamında Dışişleri Bakanı Davutoğlu, Zanzibar Devlet Üniversitesi'ni de ziyaret etti.

http://www.mfa.gov.tr/disisleri-bakani-davutoglu-zanzibar_da.tr.mfa

SC-14, 31 Mayıs 2014, Dışişleri Bakanlığı Sözcüsünün Bir Soruya Cevabı

Almanya’da yaşayan nüfusu 3 milyona yakın Türk toplumunun varlığı, Türkiye’de binlerce Almanın yerleşik olması ve iki ülkenin birbirlerinin öncelikli ekonomik ortakları arasında yer almaları başta olmak üzere hemen her alanda iç içe geçmiş ilişkiler, karşılıklı etkileşimi ve diyalogu sürekli kılmaktadır. Türkiye ve Almanya arasındaki yoğun ilişkiler, işbirliği fırsatlarının yanında, sınamaları da beraberinde getirmekte; her iki ülkedeki gelişmeler iki toplumu da etkilemekte ve yakından takip edilmektedir.

Karşılıklı olarak politikaların birbirini etkilediği ve şekillendirdiği bu zeminde, Almanya’da bir siyasetçinin Türk siyasetçilerin söylemleri ve politikaları hakkında görüş beyan etmesi halinde, Türk siyasetçilerin de cevap haklarını kullanmaları doğaldır. Türk siyasetçilerinin edilgen bir tavır takınarak eleştirileri karşılıksız bırakacaklarını düşünmek demokratik bir yaklaşıma da uygun değildir.

http://www.mfa.gov.tr/sc_14_-31-mayis-2014_-disisleri-bakanligi-sozcusunun-bir-soruya-cevabi.tr.mfa